

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.0101X

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 28.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

Lengyel tiltakozás

varsó, 1983. április 28. /mti/ - mint jelentettük, a lengyel külügyminisztérium szerdán jegyzékben tiltakozott a lengyelország ellen folytatott amerikai propagandakampány miatt.

a lengyel kormány szóvivője közölte: a külügyminisztérium követelte, hogy azonnal szüntesse be nyilvános tevékenységét az amerikai nagykövetség varsói könyvtára. ez az intézmény az utóbbi időben több alkalommal a lengyel népköztársaságot rágalmazó filmeket és tv-riportokat mutatott be meghívott vendégek előtt.

kn/km már

07.01 280483 0548

Nm

..-

sk0002 4 230 mtik1004

a szerkesztőségek figyelmébe!

 szerdai /1983. április 27-i/ kiadásunk mtik1060. számú /trudeau
 washingtonban/ hírünk embargóját feloldjuk!

már

07.02 280483 0198

--

sk0003 4 230 mtik1005

japán belpolitika

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 28. /mti/ - nakaszone jaszuhiro japán miniszterelnök cáfolta, hogy szándékában állna a parlament alsóházának feloszlata, általános választások kiírása. eddig erősen tartották magukat a hírek, amelyek szerint a kormányfő - hatalmi bázisának erősítése céljából - a jövő évben esedékes választások előrehozatalát fontolgatja, s azt tervezi, hogy ezáltal az alsóházi, s a június végére kitűzött felsőházi választásokat egyidőben rendezzék.

csütörtöki sajtójelentések szerint a miniszterelnök a kormányzó liberális demokrata párt vezetőivel tudatta: nem tartja alkalmasnak az időpontot a kettős választásokra. indoklásul azt hozta fel: amennyiben idő előtt feloszlátná az alsóházat, az ldp nehezen számíthatna győzelemre. a lakosság ugyanis azt gondolná, hogy az államügyeket tanaka kakuei volt kormányfő irányítja. ismeretes, hogy a lockheed-féle megvesztegetési ügyben vádolt tanaka az ldp legerősebb frakciójának névleges vezetője, s mindennekellát ez a csoport követeli a korai választásokat. nakaszone kijelentette: tart attól, hogy az általános választások előrehozatala esetén a kormánypárt veszítene eddigi 284 mandátumából /az alsóház jelenleg 511 tagú/, s ez a párton belüli frakcióharcok fellángolásához vezetne.

Nuu

megfigyelőket meglepte nakaszone cáfolata, a közelmúltban zárult helyhatósági választások eredményei ugyanis az ellenkezőjét valószínűsítették. ezek után két kérdés maradt: vajon a miniszterelnök szavai mögött nem taktikázás rejlik-e, illetve: hogyan reagál a rendkívül befolyásos tanaka-frakció.

pl/so ha

07.10 280483 1647

--

sk0004 4 230 mtik1006

usa— közép-amerika /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 28. /mti/ - az amerikai kormányzat közép-amerikai katonai és politikai beavatkozásának támogatására kérte a törvényhozást, és az amerikai népet szerdán este ronald reagan.

az elnök azért állt a tv-kamerák és a kongresszus két háza elé, mert a képviselőház illetékes albizottsága a salvadori rendszer számára kért 60 millió dolláros pótszegélynek csak a felét szavazta meg, s a kormány az összesen 110 millió dolláros „sürgős” segélyből eddig mindössze 30 milliónak a felhasználására kapott engedélyt.

reagan szerint közép-amerikában „egész amerika nemzetbiztonsága a tét”, a térséghez az egyesült államoknak „létfenntartású érdekei”, fűződnek, s „erkölcsi kötelezettségei”, vannak. „fontossága miatt a karib-medence a kalandorság vonzásoközpontjává vált”, - jelentette ki az elnök a már szokásossá vált kihívó hangnemben vádolva a szovjetuniót és kubát a térség destabilizálásával.

reagan a salvadori kormány „demokratikus kezdeményezéseit”, méltatta, majd azt állította, hogy a salvadori gerillákat nicaragua irányítja és látja el fegyverrel.

nicaragua és támogatói, a szovjetunió és kuba reagan szerint a „demokráciáért folyó harc”, legfőbb ellenségei a térségben. a nicaraguai ellenforradalmárok, akiket az egyesült államok - mint az elnök állította - nem a kormány megdöntésében, csak „a salvadori gerillák utánpótlási vonalainak elvágásában”, támogat, reagan szemében a demokrácia bajnokai.

Nuu

1983.04.28.

ezzel szemben az egyesült államok által támogatott, és „marxista-leninista bandák”, által fenyegett salvadori kormány az amerikai elnök szavai alapján a demokrácia, a reformok, a szabad választások országa. igaz, salvadorban „nagy problémák vannak még”, az emberi jogokkal, az igazságszolgáltatással és a gazdasággal, de az a fontos, hogy „a demokrácia kezd gyökeret ereszteni”,.

reagan az amerikai politika négy fő célkitűzését a térségben „a demokratikus reformok”, támogatásában, a recesszióból való kilábalás elősegítésében, „a kubai-nicaraguai katonai kihívásra”, való válaszcsoportban, valamint tárgyalásokban jelölte meg. /folyt./

br/ge ha
07.35 280483 2205

--

sk0005 4 230 mtik1007

usa — közép-amerika /2.rész/

ez volt egyben beszédének egyik legfőbb ellentmondása is, mivel egész mondanivalójával a kiképzők és fegyverek biztosítását szorgalmazta. a cia nevét az elnök félórás beszédében ki sem ejtette a száján. pedig köztudott, hogy az egyesült államok közép-amerikai politikájának fő vonala - legalábbis a gyakorlatban - a nicaragua elleni hadüzenet nélküli háború.

christopher dodd szenátor, aki a ronald reagan közép-amerikai politikáját bíráló kongresszusi erőik élére állt, ritka módon már az ülésen válaszolt a demokrata párt nevében reagan beszédére. egyetértett az elnökkel abban, hogy az egyesült államok „nem engedheti meg a szovjet katonai jelenlétet”, közép-amerikában, de rögtön hozzátette, hogy ilyen veszély sem a salvadori, sem a nicaraguai helyzet kapcsán nem fenyeget.

a térségben dúló konfliktusok okait a szenátor abban látja, hogy közép-amerika öt országának együttes évi termelése nem haladja meg az egyesült államok háromnapos termelését. ha az észak-amerikai gazdagság térségében nem lenne annyi szegénység, éhezés és igazságtalanság, akkor „szovjetekkel, vagy szovjetek nélkül”, nem lenne forradalom sem.

Nm

1983.04.28.

a szenátor figyelmeztetett: reagan hétszáz millió dollárt költött már közép-amerikára, s az csaknem egészében salvadornak jutott. ellentétben az elnökkel, aki a salvadori hadsereg rossz kiképzési viszonyairól panaszkodott, dodd, aki nemrég a helyszínen is tájékozódott a helyzetről, úgy tudja, hogy minden ötödik salvadori katona az egyesült államokban kapott kiképzést. /folyt./

br/ge ha

07.41 280483 1586

--

sk0006 4 230 mtik1008

usa — közép-amerika /3.rész/

- az elnök most „még nagyobb elkötelezettséget igényel”, ha a törvényhozás valamennyi igényét teljesítené, az egyesült államok adófizetői minden egyes salvadori gerilla ellen 140 ezer dollárt juttatnának a salvadori kormánynak. - „miközben a leggazdagabb salvadoriak svájci bankokban halmozzák fel vagyonukat”, - mondotta.

christopher dodd emlékeztetett arra, hogy a salvadori „demokrácia”, eddig 30 ezer halálos áldozatot szedett, hogy a salvadorban meggyilkolt amerikai állampolgárok hódereit mindmáig nem büntették meg, hogy igazságszolgáltatás az országban egyszerűen „nem létezik”, s hogy a kormány által reklámozott földreformot valójában nem hajtották végre.

a szenátor véleménye szerint salvadorban az ellenségeskedés azonnali megszüntetésére van szükség, s erre megvan a lehetőség, hiszen „a felkelők felajánlották a feltétel nélküli tárgyalások megkezdését”, emlékeztetett arra, hogy a tárgyalások híveként lép fel nicaragua és a térség számos más országa, köztük mexikó és venezuela.

dodd elítélte a nicaragua ellen folyó „nem túl titkos háborút”, a nicaraguai rendszer /szerinte/ „talán nem a demokrácia modellje”, de a bűnös somozista rezsimet nem lehet visszahozni az országba. az amerikai politika csak gyengíti azokat, akik a tényleges demokrácia megteremtésére törekednek - véli dodd.

„bűnözőkkel szövetségre lépni nem amerikai hagyomány”, - jelentette ki végezetül dodd, akinek beszédét pártja követelésére ugyancsak közvetítették a nagy amerikai televíziós állomások. „az egyesült államoknak a történelem folyamában, nem pedig annak árja

Nm

kül

- 6 -

1983.04.28.

ellenében kell mozognia,,, a katonai eszkalációról senki sem tudja meddig tarthat és hova vezethet, de az bizonyos, hogy az eredmény kizárólag erőszak, vérontás és ellenségeskedés lehet - figyelmeztetett christopher dodd szenátor.

br/ge ha

07.48 280483 1888

..-

sk0007 4 230 mtik1009

miterrand-interjúk

peking, 1983. április 28. /mti/ - csütörtökön hozták nyilvánosságra pekingben azoknak az interjúknak az összegzését, amelyeket francois miterrand, a május elején kínába látogató francia köztársasági elnök adott kínai újságíróknak különböző időpontokban, párizsban.

miterrand éreztette, hogy kínai útja a francia ,,független külpolitika,, jegyében zajlik majd. mint mondotta, ,,kína és franciaország nem verseng közvetlenül egymással,,, ellenben mindkét állam ,,hozzájárulhat a világ kollektív biztonságához,,, miterrand úgy vélekedett, hogy ,,kína döntő helyet foglal el a nemzetközi életben,,, az erők egyfajta ,,kiegyensúlyozójának,, szerepét játssza.

franciaország értékes segítséget nyújthat kínának a távközlés, a nukleáris energia, a szállítás, a repülés és a gépkocsigyártás területén. szerződéseket írhat alá kínával nyersanyagok szállításáról, félkész termékek és fejlett technológia átadásáról is, nyilatkozta a harmadik kínai útjára készülő miterrand.

az interjúkban egyben a kínai-francia nézeteltéréseket is érzékeltette, mondván, ,,nem mindenben egyeznek érdekeink,,, a nézeteltérések elsősorban a francia és a kínai indokina-politika jelentős különbségeiben nyilvánulnak meg.

a köztársasági elnök leszögezte, hogy ,,franciaország tagja katonai szövetségnek, de egyuttal jogában áll /önálló/ döntéseket hozni nukleáris erejének fejlesztéséről,,, franciaország katonapolitikája a ,,bármilyen lehetséges ellenséggel,, lépéstartásra képes nukleáris elrettentésen alapul. franciaország, mondotta, ,,független kapcsolatokat, tart fenn és fog fenntartani az egyesült államokkal és a szovjetunióval katonai, kulturális és gazdasági téren.

Nm

kül

- 7 -

1983.04.28.

miterrand megismételte, hogy franciaország ellenzi a szovjet-nyugat-európai gázüzlettel kapcsolatos amerikai tiltásokat, majd az afganisztánról és a szovjet közép-hatótávolságu rakétákról vallott ismert francia álláspontot fejtette ki.

nc/ge ha

07.51 280483 1968

..-

sk0008 4 230 mtik1010

kuba - május 1.

havanna, 1983. április 28. /mti/ - kubában a forradalom győzelmé utáni 25. május elseje ünneplésére készülődnek. az európai országokban hagyományos május elsejei felvonulás a szigetországban még egészen újkeletűnek számít: 1981-ig a főváros forradalom terén tartott milliós nagygyűlés jelentette a májusi ünnep csúcspontját.

a változás az 1980 nyarán lezajlott események miatt történt. ekkor mintegy 100 ezer ember vándorolt ki kubából azzal a hamis ábránndal, hogy másutt - elsősorban az egyesült államokban - könnyebb boldogulás, gondtalan élet várja őket. a százezernyi kivándorló lépésére válaszul a kubaiak milliói vonultak az utcára a forradalmi kormány politikájának támogatására. azóta május elseje hasonló megmozdulás: a munkásosztály nemzetközi ünnepéről a ,,marcha del pueblo cambia tiente-vel,,, azaz a harcban álló nép felvonulásával emlékeznek meg.

go/so ha

07.59 280483 0917

Nm

..-

1983.04.28.

sk0009 4 230 mtik1011

szakuraucsi-csao-teng

s. kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. április 28. /mti/ - minden előzetes tervre rációfolva csütörtökön pekingben nemcsak csao ce-jang miniszterelnök, hanem teng hsziang-ping, a központi tanácsadói bizottság elnöke is fogadta szakuraucsi josiót. a volt japán külügyminiszter szombat óta azért tartózkodik kínában, hogy tájékozódjon a nakaszone japán kormányfő közelgő asean-körutjáról és egyéb világpolitikai kérdésekről kialakított kínai álláspontjáról. szakuraucsi nem csao ce-jangnak, hanem tengnek nyújthatta át nakaszone levelét.

/kínai kommunista párt

korábban kína közölte, hogy teng nem foglalkozik napi ügyekkel, és egyre kevesebb külföldi látogatót fogad, szakuraucsiival sem áll módjában találkozni. pekingi japán források teng váratlan lépését részben azzal magyarázták, hogy nakaszone személyesen kérte szakuraucsi számára a találkozót, mondván: a bizalmi emberének számító volt külügyminiszterrel tárgyalni olyan, mintha nakaszonéval tárgyalnának.

ugyancsak japán források szerint vu hszüe-csien külügyminiszter és szakuraucsi szerdai találkozásán a kínai diplomácia vezetője közölte: kína reméli, hogy nakaszone mihamarabb ellátogat kínába. az iparilag fejlett tőkés országok williamsburgi csúcstalálkozójától kína azt várja, hogy azon nemcsak a résztvevő országok gazdasági problémáit fogják megtárgyalni, hanem az észak-dél párbeszéd kérdéseit is. kína reméli, hogy a fejlett tőkés világ „sokkal pozitívabb magatartást, tanúsít majd e kérdésben.

indokínáról szólva vu hszüe-csien leszögezte, hogy kína nem ellenzi „a kambodzsai ügy politikai megoldását,“ végső soron a politikai megoldásnak nincs alternatívája. ehhez azonban kína szerint vietnamnak mindeneelőtt ígéretet kell tennie összes csapatának kambodzsából történő kivonására. vu hszüe-csien sürgette, hogy „gyakoroljanak nyomást,“ vietnamra.

nc/so ha

08.06 280483 1893

Nm

--

1983.04.28.

sk0010 4 230 mtik1012

madridi - kempelman

madrid, 1983. április 28. /mti/ - a spanyol állami adó, a radio nacional megállapítása szerint szerdán a madridi fórumon „csak az usa és anglia hangja hangzott hamisan az enyhülés kórusában,“ e két delegációt kivéve mindhárom országcsoporthoz jelezte, hogy a konferencia mielőbbi sikeres befejezésének híve.

a nagy visszhangot kiváltó politikai rádióműsorban helyet kapott max kempelman amerikai küldöttségvezető nyilatkozata, amelyet a efe spanyol hírügynökségnek adott. a rádió által kétarcunak minősített nyilatkozatában kempelman a tárgyalások és a megegyezés híveként igyekezett feltüntetni kormányát, kijelentve: „az usa várja és reméli, hogy még ezen a tavaszon sikerrel befejeződik a konferencia, és ennek érdekében washington mindent megtesz,“ kempelman ugyanakkor azzal a képtelen állítással hozakodott elő, hogy „a szovjetunió a kudarcra törekszik, hogy a felelősséget a nyugatra tudja hárítani,“ az amerikai politikus bejelentette, hogy rövidesen módosító indítványokat terjesztenek be, amelyek - ugymond - „még jobbá, építőbbé,“ tehetik a semlegesek megújított dokumentumtervezetét.

a spanyol televízió, valamint az informaciones című napilap emlékeztetett: a madridi találkozó elhúzódása annak következménye, hogy a nyugatiak amerikai nyomásra új módosító indítvánnyal állnak elő, de betervezését is halogatják. így az enyhülés híveinek egyszerűen nincs mire válaszolniuk.

egyébként a találkozó szerdai ülésén a következő tíz napra elfogadott munkaprogram valamelyest eltér az eddigiektől. a konferencia különböző testületei számára naponta csak egy-egy ülést irányoztak elő azzal a céllal, hogy több időt, lehetőséget biztosítsanak a küldöttségek közötti nem hivatalos eszmecserék, konzultációk számára.

ky/ge

08.25 280483 1796

Nm

--

sk0011 4 230 mtik1013

thaiföld

bangkok, 1983. április 28. /mti-upi/ - két nappal korábban tett bejelentését visszavonva prem tinszulanond tábornok mégis vállalja az új thaiföldi koalíciós kormány megalakítását - közölte csütörtökön a upi amerikai hírügynökség.

mint beszámoltunk róla, az új összetételű parlament keddi első ülésén a nyugalmazott tábornok személyesen jelentette be visszavonulását az aktív politikai tevékenységtől. most a miniszterelnök titkára közölte: prem tinszulanond megváltoztatta eddigi elhatározását.

a upi szerint a 62 éves, párton kívüli politikus az egyetlen olyan személy, akit a polgári politikusok és a hadsereg vezetői egyaránt elfogadnak miniszterelnöknek.

thaiföldön egyelőre nem dönt el, hogy a választásokon legtöbb mandátumot szerzett szociális akció párt mellett mely pártok képviseltetik magukat az új kormánykoalícióban.

km lb már

08.27 280483 0889

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

jpk - május 1.

tókió, 1983. április 28. /mti/ - a japán kommunista párt központi bizottsága közzétette május elsejei jelszavait. a párt - amint arról a csütörtöki akahata beszámolt - - mindenekeelőtt harcot hirdet a nakaszone-kormány fegyverkezési erőfeszítései, a japán militarizmus újjáélesztése, a békealkotmány revíziójára irányuló kísérletek ellen. sikraszáll a japán-amerikai „biztonsági” szerződés felmondásáért, a szigetországban eddig alkalmazott, ugynevezett antinukleáris alapelvek betartásáért, s ismét felszólítja a kormányt, hogy hivatalos nyilatkozatban szögezze le japán nukleáris fegyvermentességét. a párt felszólít a nukleáris fegyverek általános betiltására.

a jpk követeli a nép életszínvonalának javítását, a jóléti, az oktatási kiadások növelését, elítéli a nagytőke, a hadiipar érdekeit szolgáló gazdaságpolitikát. a parlamentet arra szólítja fel, hogy

Nw

határozatban követelje a „tisztá kormányzás”, megvalósítását, s ennek kapcsán a megvesztegetéssel vádolt tanaka kakuei, volt miniszterelnök eltávolítását a politikai életből.

felhívásában a párt elítéli az imperializmust és a hegemonizmust, sikraszáll a nemzetek önrendelkezése és szuverenitása mellett. végezetül a szolidaritás megszilárdítását sürgeti valamennyi, a világ békéjéért, a társadalmi haladásért harcoló néppel.

pl/ge ha

08.33 280483 1347

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

kohl — fanfani

róma, 1983. április 28. /mti-ap,afp,dpa/ - helmut kohl szerdán rómaiban a kelet-nyugati kapcsolatokat javítását sürgette, ugyanakkor leszögezte, hogy az nszk-nak és olaszországnak támogatnia kell a nato katonai erőfeszítéseit.

a német szövetségi köztársaság kancellárja kétnapos hivatalos látogatáson tartózkodik rómaiban. szerdán este, tárgyalásai első napjának befejeztével együttes sajtóértekezletet tartott amintore fanfani olasz miniszterelnökkel. a sajtókonferencián azt mondta: „minden tőlünk telhető megteszünk a kelet-nyugati kapcsolatok javítása érdekében, s reméljük, hogy pozitív eredményekhez vezetnek a genfben és bécsben folyó leszerelési és fegyverzetellenőrzési tárgyalások.” a kancellár véleménye szerint olaszországnak és az nszk-nak sok közös érdeke fűződik ahhoz, hogy fenntartsa és kiterjessze a nyugati katonai szövetséget. „a két ország szilárd kiállása a nato mellett segíteni fogja a genfben folyó szovjet-amerikai rakétacsökkentési tárgyalásokat, - állította.

kohl elismeréssel szólt a két ország gazdasági kapcsolatairól - miközben a miniszterelnökségi palota előtt olasz gazdálkodók egy csoportja tüntetett. a tüntetők azt követelték: tiltsák ki az országból az egk agrárpolitikája folytán kedvezőbb piaci helyzetben lévő nyugatnémet tej-, tejtermék- és husszállítmányokat.

nyugatnémet források szerint a két kormányfő tárgyalásain azonos álláspontra, helyezkedett az eurorakéták kérdésében és az egk vitás problémáinak megítélésében. lényegében - mint egy szóvivő mondta - mindkét fél szilárd elhatározása, hogy olaszországban és az

Nw

nszk-ban rendszerbe állítják a nato középhatótávolságu nukleáris fegyvereit, ha a genfi tárgyalások őszig nem járnak a nyugati elképzeléseknek megfelelő eredménnyel. bonn és róma egyaránt a szovjetunió számára elfogadhatatlan úgynevezett nullaváltozatot tartja az „eszményi„ megoldásnak, de úgy véli, hogy ha ez megvalósíthatatlannak bizonyulna, akkor a fegyverzet legalacsonyabb szinthez tartásához kell „közbülső megoldást„ keresni.

egyetértett Kohl és fanfani abban is, hogy közös nevezőre kell jutni a nyolc másik egk-tagállammal a nyugati gazdasági közösség vitás problémáiban, nevezetesen abban, hogy a többségi elvet alkalmazzák a döntéshozatalkor, és áthidalják a nézetkülönbségeket az európai parlament jogállása tekintetében.

fm ha

08.40 280483 2374

--

sk0014 4 230 mtik1016

rövid hírek

kodály-emlékplakett

havanna, 1983. április 28. /mti/ - kodály zoltán munkásságának kubai népszerűsítésében végzett kiemelkedő munkájáért kodály-emlékplakettel tüntették ki maria antonieta enriquezt, a kubai zenemuzeum igazgatónőjét. a nagy magyar zeneszerző születésének 100. évfordulója alkalmából kiadott emlékplakettet hazánk havannai nagykövetségén adták át.

földcsuszamlás

quito, 1983. április 28. /upi/reuter/ - hatalmas földcsuszamlás történt szerdán ecuador déli részén a pánamerikai műút egyik szakaszán. az óriási tömegű sár és kő négy személygépkocsit és három munkásszállító autóbust temetett maga alá. hivatalos tájékoztatás szerint a katasztrófa helyszínén eddig 20 holttestet találtak meg, de a halálos áldozatok száma várhatóan eléri a százat. két napon belül ez volt a második földcsuszamlás ecuadorban. kedden quito déli részén történt hasonló szerencsétlenség, akkor nyolcan veszítették életüket.

Nm

erdőtüzek japánban

tokió, 1983. április 28. /mti/ - a japán tűzoltóknak és az úgynevezett önvédelmi erők bevetett kötelékeinek csütörtök reggelig sem sikerült teljesen elfojtani a honshu-szigetnek öt tartományában pusztító hatalmas erdőtüzeket. a tűz a szárazság és a rendkívüli forróság következtében kezdődött, s a lángok a csendes-óceán felől érkező erős széllel gyorsan tovább terjedtek. a csütörtök reggeli mérleg: csaknem 7000 hektár erdő teljesen leégett, s a lángok több száz hegyvidéki házat romba döntöttek. hatan megsebesültek. néhány kisebb települést elővigyázatosságból teljesen kiürítettek.

pisai ferde torony

róma, 1983. április 28. /taszsz/ - az olasz kormány 10 milliárd lírát fordít a pisai ferde torony megmentésére. pisa, milánó és genova egyetemének professzoraiból bizottságot alakítanak, hogy dolgozzanak ki tervet a nevezetesség megmentésére. a pisai torony ugyanis egyre jobban dől: 1982-ben a torony tengelye újabb 1,2 milliméterrel távolodott el a függőlegestől. a ferde torony megmentésére már több nemzetközi pályázatot irtak ki, de mindeddig eredménytelenül.

pc-gó-pl lb már
08.41 280483 2102

--

sk0015 4 230 mtik1017

közel-kelet

tunisz, 1983. április 28. /afp/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szerdán este, 24 órás algériai látogatása után visszatért a pfsz tuniszi székhelyére - közölték palesztin források.

a palesztin vezető bendzsedid sadli algériai elnököt tájékoztatta a pfsz-nek a legutóbbi közel-keleti fejleményekre vonatkozó álláspontjáról. szó volt shultz amerikai külügyminiszter közel-keleti körútjáról és reagan elnök nyilatkozatáról, amelyben kétségbevonta a pfsz képvisleti illetékességét.

jeruzsálem, 1983. április 28. /reuter/upi/afp/ - mindkét félnek engednie kell a libanoni-izraeli tárgyalásokon - hangoztatta george shultz amerikai külügyminiszter szerdán este jeruzsálemben a tiszteletére adott vacsorán. az amerikai diplomácia vezetője bibliai utalásokkal igyekezett aláhuzni, hogy az izraeli csapatok kivonásáról folytatott tárgyalásokat ki kell juttatni a zsákutcából.

Nm

1983.04.28.

shultz csütörtökön bejrutba utazik, majd a libanoni tárgyalások után ismét visszavárják izraelbe.

párizs, 1983. április 28. /taszsz/ - shultz közel-keleti körútja az arra irányuló amerikai kísérlet része, hogy a közel-keleti rendezést a pfsz és a palesztinok mellőzésével erőszakolják ki - hangoztatta mohammed jazid, az arab liga párizsi képviselője. - az arab liga egyébként elküldi delegációját a palesztináról augusztusban párizsban tartandó nemzetközi konferenciára - tette hozzá jazid.

km lb már

09.14 280483 1427

-.-

sk0016 4 230 mtik1018

pravda-kommentár

moszkva, 1983. április 28. /taszsz/ - a pravda csütörtöki számában vlagyimir bolsakov arról írt, hogy a hazugság az utóbbi időben az amerikai politika állandó elemévé vált. ennek illusztrálására idézte raymond garthoffnak, a salt-i tárgyalásokon részt vett amerikai küldöttség volt tagjának a the washington postban megjelent írását. ebben a szerző cáfolja reagan elnöknek azokat az állításait, hogy a szovjetunió „nem tartja tiszteletben”, a közepes hatótávolságu rakétáknak a szovjetunió európai területén való telepítésével kapcsolatban vállalt moratóriumot.

a jelenlegi kormányzat előtt ismert, hogy a szovjetunió betartja az általa vállalt kötelezettségeket, állapítja meg a pravda szemleirője. a washingtoni hangadókat céltudatosan és szakértelemmel hazudnak. teszik ezt azért, hogy meggyőzzék a világ, mindenekelett nyugat-európa közvéleményét az új amerikai közepes hatótávolságu rakéták Európában történő elhelyezésének „szükségességéről”.

hazugság az az állítás is, amely szerint a szovjetunió vegyi-fegyvert használt afganisztánban. ezzel próbálják igazolni az új típusu vegyifegyverek kifejlesztésére és európai telepítésére tett amerikai lépéseket.

reagan elnöknek azt a bejelentését, hogy az amerikai kormány a fegyverkezési versenyt kész a világűrre is kiterjeszteni, az egyesült államokban nagyszabásu hazugságkampány előzte meg, amely azt volt hivatva igazolni, hogy a szovjetunió, ugymond, katonai célokra használja fel a kozmikus térséget.

Nu

1983.04.28.

a legújabb amerikai kampány most azt a célt tűzte ki, hogy aláássa a rakétaelhárító rakétarendszerről kötött szovjet-amerikai szerződést és a salt-ii megállapodást, hogy ily módon az egyesült államok a fegyverkezési versenyt újabb és ellenőrizhetőbb szintre emelje, s katonai erőfölényre tegyen szert. az amerikai vezetés arra törekszik, hogy félresöpörje a fegyverkezés, az amerikai nukleáris arzenál fejlesztése útján még meglévő akadályokat. az amerikai fél mindezekért a szovjetuniót hibáztatja, ami nem új dolog, de ettől még nem kevésbé erkölcstelen - állapítja meg a pravda.

szl lb már
09.40 280483 2118

-.-

sk0017 4 230 mtik1019

brazília—mexikó

cancun, 1983. április 28. /notimex/ - a közép-amerikai problémák békés rendezése mellett foglalt állást szerdán, megbeszéléseinek első fordulóján joao figueiredo brazil és miguel de la madrid mexikói elnök.

figueiredo, aki hivatalos látogatáson tartózkodik mexikóban, támogatásáról biztosította a contadora-csoport négy államának januárban közzétett békejavaslatait. a két államfő megállapította, hogy ösztönözni kell a közép-amerikai államok gazdasági együttműködését, ami hozzájárulhatna a konfliktus megoldásához.

a két ország - mexikó és brazília - gazdasági problémáiról úgy vélekedtek, hogy azok nem oldhatók meg a kétoldalú kapcsolatok keretein belül, de kereskedelmi kapcsolataik bővítése hozzájárul súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetük enyhítéséhez. megállapították, hogy országaiknak együtt kell működniük a nemzetközi fórumokon, így a 77-ek csoportjában, amelynek javaslatai júniusban belgrádban az unctad hatodik konferenciája elé kerülnek.

joao figueiredo brazil elnök mexikói tárgyalásai pénteken közös közlemény kiadásával zárulnak.

kzs lb már
09.43 280483 1115

Nu

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

shultz

kairó, 1983. április 28. /mti/ - george shultz amerikai külügyminiszter első jeruzsálemi tárgyalásai után olyan utalások történtek a két ország stratégiai érdekközösségére, amelyeket begin kormánya nehezen hagyhat figyelmen kívül. ráadásul megcsillogtatták az árat, amit izrael állítólagos kockázataiért az egyesült államok kész lenne megfizetni.

az ígéretek egy feljegyzés tartalmazza, amelyet állítólag shultz készített ronald reagan elnök számára - jelentette a jeruzsálemi rádió. e feljegyzés tartalmát szivárogtatták ki amerikai hírforrások abból a meggondolásból, hogy az izraelre gyakorolt leplezetlen nyomás megszilárdíthatná begin belföldi táborát, az ígért jutalom pedig lépéskényszerbe hozhatja a likud párti vezetőket.

a feljegyzésben szó van amerikai-izraeli biztonsági szerződésről, a golan-fennsík izraeli bekebelezése után félbehagyott stratégiai együttműködési megállapodás további kimunkálásáról, a - következetlenül betartott - fegyverembargó teljes feloldásáról, /azaz a megígért amerikai f-16-os harci repülőgépek leszállításáról/, begin washingtoni meghívásáról, valamint további katonai segélyről.

shultz főként a négy hónapja húzódó csapatkivonási ügyről szövelt szerda esti jeruzsálemi pohárköszöntőjében. „itt a megoldás ideje. volt idő a vitára, most a döntés ideje jött el,, - hangoztatta az izraeli vezetők előtt.

pk/ge ha

09.45 280483 1402

Nim

--

sk0019 4 230 mtik1021

cunhal - koalíciós javaslat

lisszabon, 1983. április 28. /taszsz/adn/ - alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára hivatalosan javasolta a szocialista pártnak, hogy közösen vizsgálják meg a jelenlegi politikai helyzetet, és tárgyaljanak egy demokratikus alternatíváról.

az április 25-i portugáliai parlamenti választások ugyanis reális lehetőséget nyújtanak a szocialistákból és kommunistákból álló baloldali parlamenti többség létrehozására - jelentette ki cunhal egy lisszaboni sajtóértekezleten.-e többség alapján valóban demokratikus kormány alakulhat.

cunhal megállapította, hogy az eddig kormányzó jobboldali pártok a választásokon súlyos vereséget szenvedtek. egy demokratikus kormány új politikával megoldhatja az országot sújtó problémákat - mondotta.

a hivatalosan előterjesztett koalíciós javaslatot alátámasztja az is, hogy a kommunista párt vezette egyesült népi szövetség 44, a portugál szocialista párt pedig 99 parlamenti helyet mondhat magáénak. e két csoport együttesen abszolút többséggel rendelkezne a 250 tagu törvényhozásban.

ismeretes, hogy soares több ízben is határozottan elvetette egy francia mintájú szocialista-kommunista koalíció lehetőségét.

ts lb már

09.47 280483 1236

Nim

--

kül

- 18 -

1983.04.28.

sk0020 4 230 mtik1022

jkszb kb

belgrád, 1983. április 28. /mti/ - a jugoszláv gazdaság helyzetének elemzése, a kommunisták ezzel kapcsolatos feladatai állnak a jkszb központi bizottsága csütörtökön délelőtt belgrádban kezdődött ülésének középpontjában. a tanácskozáson értékelik a központi bizottság múlt év szeptemberében ezzel összefüggésben hozott határozatainak végrehajtását, s a fő figyelmet az idei első negyedév gazdasági tevékenységének elemzésére fordítják. a vitaindító beszámolórt dragoszlav markovics, a jkszb elnökségének tagja terjesztette a testület elé.

kd/so ha

10.03 280483 0578

-. -

sk0021 4 230 mtik1023

szejm - kezdés

varsó, 1983. április 28. /mti/ - az 1985-ig szóló hároméves terv és a hozzá kapcsolódó inflációellenes, valamint takarékosági kormányprogram a fő témája a lengyel parlament ülésének, amely csütörtökön délelőtt kezdődött varsóban. a terv és a két program tervezete most második olvasásban kerül a törvényhozás elé. a márciusi ülés óta eltelt hetekben a szejm bizottságai újlag véleményezték a tervezeteket, kiegészítéseket fűztek hozzájuk. a tervek kialakításában jelentős mértékben figyelembe vették a március végén varsóban tartott munkásaktíva-értekezleten elhangzott javaslatokat is.

a hároméves terv és a két kormányprogram legfőbb célja, hogy a lengyel ipar és a mezőgazdaság teljesítménye 1985-re megközelítse a válság előtti utolsó évek eredményét, s hogy a nemzeti jövedelem gyorsabban növekedjék, mint a belső felhasználás.

a központi napirendi témához 27 képviselő jelentkezett felszólalásra.

kn/ge ha

10.14 280483 0966

Nm

-. -

kül

- 19 -

1983.04.28.

sk0022 4 230 mtik1024

dolgozó kollektívák - pravda

moszkva, 1983. április 28. /taszsz/ - a szovjetunióban országos vita folyik arról a törvénytervezetről, amely a dolgozó kollektívákkal és ezeknek a vállalatok, intézmények és szervezetek irányításában betöltött növekvő szerepével foglalkozik - írja csütörtöki vezércikkében a pravda.

a törvénytervezet újabb bizonyítéka annak, hogy az szkp gondoskodik a szocialista demokrácia elmélyítéséről, a dolgozók gazdasági jogainak kiterjesztéséről, a fejlett szocialista társadalomban növekszik a dolgozók szerepe a termelésben, a társadalmi és államéletben, szélesednek a lehetőségek a munkások, kolhoztagok és az értelmiség aktív részvételére a vállalatok, intézmények és szervezetek irányításában. a dolgozó kollektívák sokat tehetnek a munka-, terv-, termelési- és szállítási fegyelem további erősítéséért, a tudományos és műszaki haladás gyorsításáért és az emberek közötti nevelő munka javításáért - állapítja meg az szkp kb központi lapja.

a pártalapszervezetek a dolgozó kollektívák politikai magjaként aktívan hozzájárulnak a dolgozók alkotmányos jogainak érvényesítéséhez. a pártszervezet felelős a kollektíva fejlődésének és tevékenységének valamennyi vonatkozásáért, az egészséges politikai és erkölcsi légkör megteremtéséért, a közös ügyhöz való hozzájárulásáért - hangoztatja végezetül a pravda vezércikke.

pf lb már

10.20 280483 1386

-. -

sk0023 4 230 mtik1025

osztrák belpolitika

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1983. április 28. /mti/ - miközben folynak az osztrák parlamenti pártok közötti koalíciós tárgyalások, palotaforradalom van kibontakozóban a legerősebb osztrák párton, a szocialista párton belül: az spö ifjusági szárnya ellenez mindenféle kormányzövetséget a polgári pártokkal, akár a néppárttal /övp/, akár a szabadság párttal /fpö/.

de

a törvényhozásba közvetlen választói támogatással - vagyis nem a párt szavazólistáján - frissen bekerült josef cap, az ifju-szocialisták vezetője azt indítványozta pártja elnökségének, hogy a koalíció helyett menjenek ellenzékbe. ennek érdekében az ifjúsági szervezet sebtében plakátokat is készített, melyeken a levegőben lógó spö-fpö kormánykoalíció ellen agitál.

hétfőn kezdődik bécsben a három párt közötti koalíciós tárgyalások keményebb szakasza. eddig összesítették az állásfoglalásaikat befolyásoló érdekképviselők, így mindenekelelt a szakszervezetek, a különböző kamarák, illetve a gazdasági-pénzügyi körök véleményét. az osztrák iparkamara máris jelezte: „elképzelhetetlenek”, tartják, hogy a választási eredmények alapján az osztrák néppárt ne vegyen részt az elkövetkező kormányban. szerintük az övp-fpö alkotta koalíciónak lenne realitása. a szabadság párt vezetői nyugtázzák a néppárt csalogatásait és úgy tesznek, mintha megfontolnák azokat - hiszen jól jöhetnek az ajánlatok az spö-vel folytatott egyezkedésnél.

anton benya, az osztrák szakszervezeti szövetség nagybefolyású elnöke ugyanakkor a bécsi „kurier”, című lapnak adott interjúban világosan leszögezte, hogy egy esetleges polgári kormánykoalíció véget vetne a jelenlegi „társadalmi békének”, az együttműködésnek kormány és szakszervezetek között. a nyugalom csak akkor tartható fenn, ha a szocialisták meghatározóan részt vesznek az új kormányban, mondotta.

sz/ge ha

12.16 280483 1906

--

sk0024 4 230 mtik1026

francia belpolitika /1. rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 28. /mti/ - párizsban szerdán több ezer egyetemista tüntetett az egyetemi reform készülő tervezete ellen. a diákok - túlnyomórészt a jobboldali szervezetek befolyása alatt álló jogi kar hallgatói - a nemzetgyűlés épülete elé vonultak s végül is rendőrség könnyfakasztó bombákkal oszlatta szét őket.

tovább folyik az egyetemi klinikák orvosainak immár hetek óta tartó sztrájkmozgalma is, a klinikákra csupán a halaszthatatlan beavatkozást igénylő sürgős esetekben vesznek fel betegeket. az

de

orvosok a kormánynak a kilinikai szervezetre vonatkozó reformterve ellen tiltakoznak s több mint 500 új státus létesítését követelik, amire azonban a költségvetésben nincsen fedezet. a kormány tárgyalást ajánlott fel az orvosoknak s pierre mauroy miniszterelnök közvetítő bizottság megalakítását is bejelentette, az orvosok azonban tovább folytatják sztrájkjukat. immár két hónapja sztrájkolnak az orvostanhallgatók is, akik egy új vizsga bevezetése ellen tiltakoznak s emiatt az orvosi fakultásokon országszerte szünetel a tanítás.

közben egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a tüntetéseket és sztrájkmozgalmakat a jobboldali erők manipulálják s azokat a kormány helyzetének megingatására akarják felhasználni. a jobboldali sajtó arról cikkezik, hogy megismétlődhet - fordított előjellel - 1968 májusa s most egy baloldali kormánynak kell majd letörnie a „barikádokra vonuló diákok”, mozgalmát.

michel poniatowski, giscard d'estaing volt belügyminisztere kijelentette: „olyan időszakhoz érkezünk, amikor minden bekövetkezhet”. arra célzott, hogy 1968 májusának mintájára olyan robbanás következhet be, amely rákényszerítheti a kormányt az 1986-ban esedékes nemzetgyűlési választások korábbi megtartására. chaban-delmas, pompidou volt miniszterelnöke, a le quotidien de paris-nak adott nyilatkozatában hangoztatta: olyan váratlan fejlemények következhetnek be, amelyek kényszerítik majd a köztársasági elnököt, hogy döntsön: vagy alapvetően megváltoztatja az eddigi irányt, vagy pedig lemond. /folyt./

ds/so ha

12.21 280483 2134

--

sk0025 4 230 mtik1027

francia belpolitika /2. rész/

politikai körökben ugyanakkor nagy feltűnést keltett hogy a le monde nyilvánosságra hozta azt a tanulmányt, amelyet jean poperen, a szocialista párt titkára, az októberben tartandó szocialista kongresszus előkészítése során mitterrand elnök számára készített. poperen - aki második számú vezetője a szocialista pártnak - a tanulmányban rámutat: a szocialista pártot az a veszély fenyegeti, hogy elveszíti népi bázisának támogatását. poperen hangsúlyozza: a jobboldal rendszeres osztályharcot folytat a reformok politikája ellen s a baloldalnak válaszolnia kell erre a kihívásra. a gazdasági szigor politikáját a szociális igazságosság még szigorubb és

de

következetesebb érvényesítésével kell párosítani s nem szabad a dolgozóktól olyan áldozatokat követelni, amelyeket a nagytőke nem hajlandó meghozni. a kormánynak nem szabad feláldoznia politikai kötelezettségeit a gazdasági kényszer oltárán. a szocialista párt választóinak zöme kisemberekből, bérből élő dolgozókból kerül ki s mindent meg kell tenni e rétegek további támogatásának biztosítására. ha ezt elmulasztják, akkor „a baloldal hatalmának utolsó éveit éli s hosszú időre ellenzékbe fog szorulni.”

a francia kommentátorok megjegyzik: poperen annak a nyugtalaniságnak adott kifejezést, amely a kemény megszorító intézkedéseket tartalmazó delors-terv bevezetése óta egyre fokozódik a szocialista képviselők körében. a szocialista párt jobbszárnyához közelálló le matin viszont szemére veti poperennek, hogy e pesszimista hangú tanulmányban az osztályharc jelszavának hangoztatásával ellentmond a köztársasági elnök politikájának, amely nemzeti egységre és összefogásra irányul. s mivel „ideológiai vitát”, provokál a szocialista párton belül, tulajdonképpen a kormány gazdaságpolitikájának sikerét veszélyezteti.

ds/so ha

12.24 280483 1839

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

jugoszláv - belga közlemény

brüsszel, 1983. április 28. /mti/ - milka planinc jugoszláv minisztere belgiumi látogatása, wilfried martens minisztere nővel és leo tindemans külügyminiszterrel folytatott megbeszélései „a kétoldalu kapcsolatok teljes normalizálását”, jelentették - hangoztatja a látogatásról kiadott közös közlemény. a jugoszláv-belga kapcsolatokat emigráns szervezetek által elkövetett sorozatos terrorcselekmények zavarták meg a múlt évben. belga részről most kijelentették: mindent megtesznek a jövőben ezek megelőzésére.

az egyuttal megtartott vegyesbizottsági tárgyalásokon megállapították: a két ország közös érdeke bővíteni és kiegyensúlyozni a kétoldalu kereskedelmi forgalmat /amely jelenleg jugoszláviának deficitese/, és tartós gazdasági együttműködési formákat kialakítani közös beruházásokkal, vegyesvállalatokkal, harmadik piacokon történő együttműködéssel. jugoszláv részről nagyra értékelték a belga közreműködést jugoszlávia nemzetközi fizetési képességének megszilárdításában. /belgium is azok között a nyugati

de

országok között szerepel, amelyek államilag szavatolták a nemzetközi valutaalap 4 milliárd dolláros kölcsönét jugoszláviának./

nemzetközi kérdésekben a két fél „aggodalmanak adott hangot az atomfegyverek és a hagyományos fegyverek mennyiségének állandó növekedése miatt”, „állást foglaltak a fegyverkezési hajszák megállítása, „valódi, átfogó és nemzetközileg ellenőrizhető leszerelési intézkedések mellett”, „támogatásukról biztosítottak minden kezdeményezést, amely a madridi, genfi és bécsi tárgyalások eredményességét szolgálhatja.

mp/hn ha

12.26 280483 1628

-.-

sk0027 4 300 mtik1029

japán-nyugat-európa

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 28. /mti/ - csütörtökön tokióban befejeződtek a japán-francia, illetve japán-brit külügyi konzultációk. a tárgyalások napirendjén a kétoldalu kapcsolatokkal, valamint a nemzetközi helyzettel összefüggő kérdések szerepeltek. első ízben került sor ilyen jellegű politikai-katonai konzultációkra japán illetve nyugat-európai nato-tagállamok között.

a japán külügyminisztérium szóvivője csütörtökön az mti tudósítójának kérdésére válaszolva utalt arra: tokió erősíteni kívánja kapcsolatait nyugat-európával, úgy véli ugyanis, hogy azok elmaradnak a japán-amerikai, illetve az amerikai-nyugat-európai kapcsolatok mögött.

a szóvivő elmondta, hogy a tárgyalásokon a „védelmi”, politikát illető kölcsönös tájékoztatásra került sor, s véleménycserét folytattak a kelet-nyugati viszony alakulásáról. értesülések szerint egyébként ez utóbbinak „biztonságpolitikai”, vonatkozásait tekintették át. japán ismételten kifejtette, hogy a szovjet-amerikai leszerelési tárgyalások eredményessége érdekében a „globális megközelítést”, tartja szükségesnek, azaz a fegyverzetkorlátozás ázsiaira történő kiterjesztését. a szóvivő szavaiból kitűnt, hogy mind a francia, mind a brit külügyminisztériumi tisztségviselők hangoztatták: országaik, s a nato általánosságban támogatják a japán álláspontot.

de

ugyancsak a szövívő utalt arra, hogy a konzultációkat a felek egyaránt hasznosnak tartották, s azok folytatásában állapodtak meg. nem volt viszont hajlandó kommentálni azokat az értesítéseket, amelyek szerint ellentétek vannak az egyesült államok és a többi szövetséges között a szovjetunióval való kereskedelem megszigorítását illetően.

pl/dj ha
12.31 280483 1751

--

sk0028 4 300 mtik1030

francia állami szektor

párizs, 1983. április 28. /mti/ - a francia nemzetgyűlés tárgyalja a törvényjavaslatot, amely az államosítási törvény kiegészítéseként az állami vállalatok demokratizálására irányul s részletesen meghatározza a dolgozók jogait az állami szektorban. eszerint az állami vállalatok igazgatótanácsi tagjainak egyharmadát a dolgozók választják, ezenkívül olyan műhely- illetve irodai tanácsokat létesítenek, amelyekben a dolgozók közvetlenül kifejezésre juttathatják véleményüket a munkakörülményekről. az intézkedések összesen 560 állami vállalatra vonatkoznak majd.

a vita során pierre beregovoy, a szociális ügyek és a nemzeti szolidaritás minisztere hangsúlyozta, hogy a törvény logikus folytatása az államosítási törvénynek s biztosítja az állami szektor gazdasági és szociális fejlődésének kollektív ellenőrzését. vincent porelli kommunista képviselő, a törvényjavaslat előadója rámutatott: az állami szektornak döntő szerepe van az új ipari politika megvalósításában. az állami szektor demokratizálása nemcsak szociális követelmény, hanem gazdasági szempontból is elengedhetetlenül szükséges. a dolgozók fellépése, aktív részvétele ugyanis nélkülözhetetlen az államosított vállalatok korszerűsítéséhez és a termelékenység javításához.

ds/dj ha

12.35 280483 1297

--

sk0029 4 230 mtik1031

craxi-interjú

róma, 1983. április 28. /mti/ - az olasz szocialista párt főtitkára a kereszténydemokrata párt vádjára, hogy a világos program nélküli oszp csupán a hatalom újrafelosztásának reményében vonta meg támogatását a parlamentiől, azt válaszolta: a nagyobb pártok új politikai programmal léptek fel, ezért „jogos, hogy mindezt szembesítsék a választók ítéletével,,.

craxi a la stampanak adott nyilatkozatában nem cáfolta, hogy az oszp már a következő törvényhozási időszakban szeretné a maga számára biztosítania miniszterelnöki széket.

a kommunistákkal való együttműködésről úgy nyilatkozott, hogy oly sok vita és előítélet után „folyamatban van kapcsolataink javítási kísérlete,,. ez azonban nem a különbség megszüntetését jelenti, hanem, hogy nyílt párbeszédet folytatunk- mondotta.

kir/ge ha

12.41 280483 0841

--

sk0030 4 230 mtik1032

reagan-beszéd - latin-amerikai visszhang

mexikóváros, washington, 1983. április 28. /upi/ap/efe/ - a salvadori ellenzék szerint reagan elnök szerdai kongresszusi beszéde erőtlenséget mutat arra, hogy megtörje közép-amerikában a washington militarista politikájával szembeni ellenállást. a salvadori és a hondurasi kormányzat ugyanakkor üdvözölte azt, hogy reagan katonai segílyt ígért nekik.

alberto arene, a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front politikai-diplomáciai bizottságának tagja washingtoni nyilatkozatában megállapította, hogy a beszéddel washington ismét a közép-amerikai helyzet katonai megoldása mellett foglalt állást. az fdr-fmln továbbra is a minden fél részvételével megtartandó tárgyalások híve, és ellenzi a decemberi választási színjátékot, amely nem oldja meg a konfliktust.

a salvadori ellenzék szövívője mexikóvárosban kijelentette: ők a legszélesebb rétegeket képviselik, nemcsak a marxistákat, mint azt reagan állította. az ellenzék soraiban demokraták, szociáldemokraták és a legforradalmibb erők egyaránt képviseltetve vannak.

Al

Luis Angel Lagos, a salvadori elnöki hivatal szóvivője hangsúlyozta: az amerikai kongresszusnak „hozzá kell járulnia”, a reagan által salvador számára kért 110 millió dolláros kiegészítő katonai segély folyósításához.

Deane Hinton, az egyesült államok salvadori nagykövete úgy vélte, hogy a salvadori polgárháború „még hosszú lesz”, mert az amerikai segély „igen kevés, és túlságosan későn jött”. Véleménye szerint a kormányerők tulkapásainak „tisztára mosása évekig is eltarthat”.

kzs ku fn

12.52 280483 1639

--

sk0031 1 600 mtik1033

cannes - program

párizs, 1983. április 28. /afp/ - mint minden évben, az idén is színes seregszemlének ígérkezik európa legrangosabb filmes rendezvénye, amelyet május 7. és 19. között rendeznek meg a földközi-tenger partján.

a versenyfilmek cannes - i programján szerepel többek között Robert Bresson „a pénz”, Marco Ferreri „Piera története”, Claude Goretta „Mario Ricci halála”, a tavalyi nagydíjas „Yilmaz Güney”, „fal”, „Carlos Saura”, „Carmen”, című alkotása.

Magyarországot Kézdi-Kovács Zsolt „Visszaesők”, című filmje képviseli, amely az idei budapesti játékfilmszemlén igen jó kritikákat kapott a külföldi szakemberektől. A rövidfilmek kategóriájában Czákó Ferenc „Ad Astra”, című műve szerepel.

versenyen kívül mutatják be John Badham „Háborus játékok”, Robert Duvall „Angelo szerelmem”, Ermanno Olmi „Sétáljunk sétáljunk”, című filmjeit. A dokumentumfilmek között levetítik a tunéziai ferid bugedir „60 év az afrikai filmből”, a dán Bille August „Zappa”, és a belga Chantal Ackerman „80-as évek”, című alkotását. A versenyen kívüli rövidfilmek kategóriájában láthatja a közönség az Oscar-díjas Rófusz Ferenc „Holtponth”, című filmjét, valamint Agnes Varda „Odüsszeusz”, -át.

Cannes a magyar film sok nagy sikerét hozta az elmúlt évtizedben. 1970-ben Makk Károly remekműve, a „Szerelmem”, kapott rendezői díjat, 1972-ben pedig Jancsó Miklós „Még kér a nép”, című

kl

alkotása. 1979-ben Gábor Pál filmje, az „Angi Vera”, kapta meg a kritikusok díját, majd 1981-ben a későbbi Oscar-díjas Mephisto alkotói vehették át a legjobb forgatókönyvért járó díjat. 1982 különösen sikeres év volt. Makk „egymásra nézve”, című filmje a zsüri különdíját kapta, és ifjúsági díjjal tüntették ki Gothár Péter „Megáll az idő”, című filmjét. Néhány évvel ezelőtt életmű-díjjal tüntette ki a fesztivál Jancsó Miklóst.

gl fn

13.02 280483 1872

--

sk0032 4 230 mtik1034

reagan beszéd - amerikai visszhang

washington, new york, 1983. április 28. /afp/ - reagan elnök közép-amerikáról szóló beszéde meglehetősen vegyes visszhangot váltott ki az amerikai kongresszusban.

Charles Percy, a szenátus külügyi bizottságának republikánus párti elnöke szerda este úgy értékelte a beszédet, hogy „az segíthet hihetőbbé tenni a kormányzat térségbeli politikáját”, „Barry Goldwater szenátor pedig egyenesen azt állította, hogy az elnöknek sikerült megcáfolnia az amerikai sajtóban megjelent, washington közép-amerikai szerepét leleplező információkat.

a demokrata párti politikusok ellenben úgy vélekedtek, hogy az elnök közép-amerikai politikája kudarcra van ítélve.

Alan Cranston szenátor, aki pályázik a demokrata párti elnökjelöltségre, a Marshall-tervhez hasonló gazdasági segélyprogramot javasolt a washington-barát közép-amerikai rendszerek megsegítésére. Szerinte washingtonnak meg kell szüntetnie a salvadori junta támogatását, ha az nem tartja tiszteletben az emberi jogokat.

Jim Wright, a képviselőház demokrata többségének vezetője viszont alapjaiban egyetértett az elnöki beszéddel, ugyanakkor azt hangoztatta, hogy az egyesült államok nem hivatkozhat erkölcsi megfontolásokra, mivel maga sem a „politikai tisztaság példaképe”.

kl

henry jackson szenátor szerint a washingtoni kormány valószínűleg nem tudja megszavaztatni a salvadornak kért segélyek egészét, de minden bizonnyal kap annyit, amennyi céljaihoz feltétlenül szükséges.

pf ku fn

13.23 280483 1524

..-

sk0033 4 230 mtik1035

jkszb kb - markovics

kopreda dezső, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1983. április 28. /mti/ - a változatlanul jelentős belső és külső nehézségek ellenére már kezdenek mutatkozni a jugoszláv gazdaság megszilárdítását célzó politika első jelei. ezt állapította meg a jkszb központi bizottságának belgrádban csütörtökön kezdődött ülése elé terjesztett beszámolójában dragoszlav markovics, a jkszb kb elnökségének tagja. a jkszb múlt év júniusában tartott xii. kongresszusa óta a központi bizottság most harmadszor tűzte napirendre az ország gazdasági helyzetét.

markovics a gazdasági tevékenység pozitív jelei sorában megnevezte az export, mindenekelett a konvertibilis valutaterületre irányuló kivitel fellendülését, amelyet gyakorlatilag stagnáló ipari termelés mellett sikerült elérni. csökkenő irányzatot mutat az ország fizetési és kereskedelmi mérlegének hiánya és néhány fontos iparágban - széntermelés, kőolajipar, fémkohászat, vegyipar, villanyáram-termelés - növekedett a termelés. a kivitel további tartós növelését nehezíti azonban a nyersanyagok és félkésztermékek importjában mutatkozó lemaradás, és hasonló a helyzet a hiánycikkek számító fogyasztási javak esetében is.

az előadó rámutatott olyan változatlan negativumokra, mint a fogyasztás magas szintje, a berendezéseknek a megállapított kereteken felüli importja, az egységes jugoszláv piac felaprózása, a köztársaságok, tartományok határai mögé történő bezárkózás, az áraknak a stabilizációs politikával összhangban nem álló emelkedése, az ellátási problémák. markovics hangoztatta, hogy a fogyasztásnak a termelésre és a megkeresett jövedelemre épített szintje nem korlátozó, hanem realista politikát jelent. a tartós megoldást nem a termékek árának emelése jelentheti, hanem a termelékenység, a hatékonyság növelése.

de

dragoszlav markovics az újabb, jelentős nyugati hitelek felhasználását érintve hangoztatta, hogy azokat mindenekelett a kivittelt szolgáló termelésnek kell kapnia, hogy biztosítani lehessen az ország külső fizetőképességét. a beszámoló hangoztatta, hogy a felelősséget minden szinten fokozni kell és erősíteni kell az öngazgatási rendszert.

kd/so ha

13.35 280483 2185

..-

sk0034 4 230 mtik1036

shultz - libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 28. /mti/ - a menahem begin izraeli miniszterelnökkel folytatott második eszmecsereét követően csütörtökön bejrutba érkezett george shultz amerikai külügyminiszter, aki közel-keleti körútján elsődleges feladatának tekinti az izraeli-libanoni csapatkivonási megállapodás mielőbbi nyélbeütését. a bombamerénylet következtében súlyosan megrongálódott amerikai nagykövetségen tett rövid látogatása után shultz megkezdte tárgyalásait amin gemajel libanoni államfővel.

a libanoni vezetés helyzetét a látogatás küszöbén nagymértékben megerősítette, hogy a parlament egységes támogatásáról biztosította az amin gemajel által kifejtett álláspontot, amely elvetette az izraeli katonai jelenlét és beavatkozás minden formáját.

a mindenáron sikerre törő washington - az izraeli rádió értesülése szerint - egy amerikai-izraeli biztonsági szerződés keretében ajánlja fel tel-avivnak azokat a biztonsági garanciákat, amelyek megnyithatják az utat a négy hónapja vajudó izraeli-libanoni egyezmény aláírásához. az új, lavie-típusú izraeli harcigép gyártásához nyújtott technológiai támogatáson, alkatrészek szállításán túl az amerikai kormány shultz javaslatára fontolóra veszi az iraki atomreaktor izraeli lebombázása miatt visszatartott f-16-os vadászbombázók leszállítását. a begin-kormány ezen felül azt kéri, hogy elevenítsék fel a szíriai golan-fennsík izraeli annektálása nyomán egyoldaluan felfüggesztett izraeli-amerikai stratégiai együttműködési egyezményt.

de

a bejruti rádió értesülése szerint az amerikai külügyminiszter a függőben levő biztonsági kérdések megoldására összpontosítja figyelmét. egyebek között azt javasolja, hogy létesítsenek ultramodern megfigyelő rendszert az izraeli-libanoni határ térségében, valamint szervezzenek vegyes izraeli-libanoni katonai alakulatokat. /folyt./

bs/dj ki
14.22 280483 1920

--

sk0035 4 300 mtik1037

shultz-libanon /2.rész/

a libanoni elnök reményét fejezte ki, hogy shultz közvetítési kísérlete sikeres lesz. az al-anvar című konzervatív bejruti lap úgy véli, hogy az amerikai külügyminiszter nem engedheti meg magának a kudarcot. a haladó asz-szafir szerint shultz az „izraeli feltételeket”, hozta magával bejrutba. a kommunista an-nida az „agresszió küldöttjének”, nevezi shultzot, arra utalva, hogy az előző külügyminiszter, haig közel-keleti körútját is izraeli támadás követte.

a damaszkuszi sajtó az amerikai külügyminiszter közel-keleti jelenlétével hozza összefüggésbe a kelet-libanoni fronton egymást követő izraeli provokációkat. ez nem véletlen és nem meglepő - mutat rá az al-baath című lap. - minden amerikai látogatás új összeesküvésre, új izraeli támadásra figyelmezteti az arabokat. a bekaa-völgyben tapasztalt, ismételt izraeli erődítési kísérletek világosan jelzik, hogy izrael szíria megtámadására készül. a tiszin megjegyzi: szíria nem engedi meg, hogy izrael az agresszió ugródeszkájaként használja fel a megszállt libanoni területeket.

az izraeli légierő csütörtökön az észak-libanoni palesztin menekülttáborok fölött végzett felderítő tevékenységet. ariel saron volt hadügyminiszter, az izraeli kormány tárca nélküli tagja a napokban sürgette, hogy az izraeli hadsereg a libanoni palesztin bázisokra mért csapással torolja meg az ellenállási akciók során elszenvedett veszteségeit.

bs/dj ki
14.23 280483 1448

--

sk0036 4 230 mtik1038

rövid hírek

illegális nyomdák

varsó, 1983. április 28. /mti/ - államellenes propagandaanyagokat előállító két illegális nyomdát leplezett le a lengyel állambiztonsági szolgálat a katowicei vajdaságban. a hatóságok öt személyt letartóztattak. nagy mennyiségű röpcédulát, valamint különböző nyomdai berendezéseket foglaltak le. mint már jelentettük, az illegális „szolidaritás” szervezet május elsejére különféle akciókat, köztük ugynevezett ellenfelvonulásokat hirdetett meg.

kanadai népszámlálás

ottawa, 1983. április 28. /taszsz/ - kanada lakosainak száma az 1981-ben végzett népszámlálás szerint 24 millió 83 ezer 500 fő. az ottawában most közzétett adatok szerint az országban 34 etnikai csoport él. legtöbben brit származásúak /9.674.245/, őket követik a franciák /6.439.100/, a németek /1.142.365/, az olaszok /747.970/ és az ukránok /529.615/.

pénzhamisítók

krefeld, 1983. április 28. /dpa/ - a nyugatnémet krefeld város egyik szállodájában a rendőrség nagy mennyiségű hamis holland pénzt talált egy holland házaspárnál. büröndjükben 2,6 millió „értékű”, hamis guldent rejtettek el ezres címletekben. az ügyészség a pénzhamisító banda öt tagja ellen letartóztatási parancsot adott ki.

pc ku fn

14.26 280483 1255

de

--

sk0037 4 300 mtik1039

puccsisták ítélete

madrid, 1983. április 28. /mti/ - a madridi legfelsőbb bíróság csütörtökön másodfokon hirdetett ítéletet az 1981. február 23-i sikertelen katonai puccskísérlét résztvevőinek perében. a főállamügyész indítványának megfelelően az elítéltek többségének büntetését súlyosbította.

a másodfoku bíróság alfonso armada tábornok, a szárazföldi erők volt vezérkari főnök-helyettese cselekményét súlyosabban minősítette. őt most nem az államcsínykísérlésben való részvételért, hanem annak szervezéséért mondta ki bűnösnek. ezért az elsőfoku ítéletet /6 év/ megváltoztatva, armada tábornokot 30 évi börtönnel sújtotta. a polgári bíróság helybenhagyta a két vádlottra, milans del bosh altábornagyra, valamint antonio tejero csendőralézredesre korábban kiszabott 30 évi büntetést. ez a legsúlyosabb ítélet, amit katonai személyre békeidőben spanyolországban kiszabhatnak.

a három fővádlottat a bíróság megfosztotta katonai rangjától és törölte a hadsereg kötelékéből. az első fokon perbefogott 33 puccsistából 16-an már szabadlábon várták a mostani bírósági döntést. a korábban - bűncselekmény hiányában - felmentett hét vádlottat most elítélték: be kell vonulniuk a börtönbe a most kiszabott, egy, illetve két éves büntetés letöltésére. hat tiszt büntetését - a cselekmény minősítését megváltoztatva - a bíróság megnövelte. Ők 3-12 évig terjedő börtönt kaptak.

az ítélet - amelynek indoklását 200 oldalon rögzítették - jogerős.

ky/dj ki

14.38 280483 1480

--

sk0038 4 300 mtik1040

pozsgay imre látogatása laoszbán

vientiane, 1983. április 28. /mti/ - a laoszi országépítési front központi bizottságának meghívására április 25-28-ig pozsgay imre főtitkár vezetésével a laoszi népi demokratikus köztársaságban tartózkodott a hazafias népfront küldöttsége. a delegációt fogadta szufanuvong, a laoszi népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, az lndk elnöke, a laoszi országépítési front elnöke.

a khansouk keolával, a front és a lndk legfelsőbb népi gyűlése alelnökével és thimouane saochanthával, a front állandó bizottságának tagjával, a laoszi népi forradalmi párt kb tagjával folytatott szívélyes baráti légkörű tárgyalásán tájékoztatták egymást mozgalmuk, szerezetük tevékenységéről, véleményt cseréltek a népfronttevékenység főbb elvi, módszerbeli kérdéseiről. dokumentumot fogadtak el az együttműködés irányelveiről, főbb módszereiről.

a vientiane-i dohánygyárban rendezett magyar-laoszi barátsági és szolidaritási nagygyűlésen beszédet mondott khamsouk keola és pozsgay imre. a küldöttség programjában részt vett zegnál jános, hazánk vientiane-i nagykövete.

a laoszi népi demokratikus köztársaságban tett látogatással befejeződött a hazafias népfront delegációjának a baráti indokina-i országokban tett körútja, amely jól szolgáltta a laoszi, vietnami, kambodzsai néppel vállalt testvéri szolidaritást, a szocialista országok népei, népfrontjai egysége, együttműködése, a népek biztonsága, a népek ügyét.

küm/dj ki

15.33 280483 1486

--

sk0039 4 230 mtik1041

békemozgalmak

ulánbátor, 1983. április 28. /mti/ - az ázsiai közvélemény képviselői kifejezték azt a készségüket, hogy tevékenyen kivegyék részüket a prágai béke-világtalálkozó előkészületeiből és munkájából, s meggyőződésük, hogy a júniusi összejövetel a nemzetközi békemozgalom történelmi jelentőségű eseménye lesz. ezt tartalmazza az az üzenet, amelyet az ázsiai békekonferencia résztvevői intéztek a béke-világtalálkozó nemzetközi előkészítő bizottsághoz.

ulánbátorban, a mongol külügyminisztérium disztermében három napon át tanácskoztak csaknem 30 ázsiai ország békekerőinek, kilenc nemzetközi szervezetnek, valamint az európai szocialista országok, s több nyugat-európai állam békemozgalomának küldöttei az ázsiai békéről, valamint a prágai tanácskozás előkészületeiről. a csütörtökön véget ért értekezleten az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság is képviseltette magát.

az elfogadott záródokumentumok különleges hangsúllyal sürgetik az ázsiai népek mozgósítását az ázsiai feszültséggócok felszámolása, az indiai-óceán békeövezetté nyilvánítása érdekében. nagy teret szentelnek a legújabb, veszélyes amerikai terveknek, így a az új amerikai központi parancsnokság, a centcom létrehozásának. ez a katonai intézményrendszer, amelyhez tartozna a 400 ezer főre növelt gyorsan bevethető erő /rdf/ s a kiterjesztett támaszpont rendszer tizenkilenc országban vállalna intervenciók szerepét, mindenekelőtt Ázsia földjén.

a konferencia üzenetet intézett jumdzsagin cedenbalhoz, támogatva az ázsiai béke és biztonság előmozdítása céljából tett mongol kezdeményezéseket, valamint az el nem kötelezettek mozgalomához, a nukleáris fegyverkezési hajszá megállítására érdekében.

/réti//hn ki

15,42 280483 1740

--

sk0040 4 230 mtik1042

portugália - elutasító válasz

lisszabon, 1983. április 28. /mti-afp/ - a portugál szocialista párt csütörtökön elutasította a portugál kommunista párt javaslatát, hogy a két párt kezdjen tárgyalásokat egy új demokratikus kormány megalakításáról.

alvaro cumhal a pkp főtitkára szerdai sajtóértekezletén annak alapján javasolta a két párt koalícióját, hogy az április 25-én megtartott parlamenti választásokon a szocialista párt, a kommunista párt és más baloldali pártok megszerezték a szavazatok 55 százalékát.

a szocialista párt központi bizottságának ülése után kiadott közlemény megállapítja: a feltételek jelenleg nem adóttak ahhoz, hogy ilyen jellegű tárgyalások eredményre vezessenek. a dokumentum egyben utalt arra, hogy a két párt vezetősége között jó ideje nincs semmi kapcsolat. a szocialisták azt állítják, hogy a pkp - ugymond - „szektás politikája,, akadályozza meg a két párt közötti együttműködést.

mario soares, a szocialista párt elnöke szerdán országos konzultációra bocsátotta a koalíció kérdését. a párt, amely nem szerzett abszolút többséget, minden valószínűség szerint a portugál szociáldemokrata párttal fog szövetségre lépni.

ág ku fn

15.51 280483 1200

--

sk0041 4 300 mtik1043

szejm 2. - előterjesztés /1.rész/

varsó, 1983. április 28. /mti/ - a hároméves terv, valamint a két kormányprogram egyes részleteiben módosított tervezetet a szejm gazdasági, költségvetési és pénzügyi bizottsága nevében jan kaminski, a lemp képviselője terjesztette elő.

a hároméves terv célkitűzései változatlanul a következők: a népélelmezés biztosítása, a lakásépítés fokozása, a lakosság iparcikkkel való ellátásának javítása és a legrosszabb anyagi helyzetben élő társadalmi csoportok védelme a válság következményeitől. az ipar teljesítményét három év alatt 14-16

le

százalékkal, /ezen belül a belső piacra irányuló termelést 24 százalékkal/, a mezőgazdaság teljesítményét pedig 9 százalékkal kívánják fokozni 1982-hoz képest. a megtermelt nemzeti jövedelem 10-12 százalékkal lesz magasabb. az egyéni fogyasztás 9-14 százalékkal, a társadalmi fogyasztás 8 százalékkal növekedhet. az összes beruházások 30 százalékát a mezőgazdaságra és az élelmiszergazdaságra, további 30 százalékát a lakásépítés fellendítésére kívánják fordítani. ez utóbbi eredményeként 1985 végéig 530-590 ezer lakás épülhet, feltéve, hogy sikerül az építési költségeket 10 százalékkal csökkenteni.

a terv ugyancsak előirányozza, hogy a fogyasztói árak emelkedésének mértéke /beleértve a szolgáltatásokat is/ a tervidőszak végéig nem haladhatja meg az évi 10 százalékot. mindennek feltétele azonban a termelés növelése, a gazdálkodás hatékonyságának jelentős javítása, a reform következetes érvényre juttatása és az export fokozása. a külkereskedelemben Lengyelország a következő években is mindenekelőtt a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval kívánja fokozni az áruforgalmat. ami a tőkés országokat illeti, az onnan behozott beruházási javak értéke a hároméves tervidőszak végéig az 1982-es szinten marad. /folyt./

kn/dj ki
15.56 280483 1844

--

sk0042 4 230 mtik1044

Zimbabwe

harare, 1983. április 28. /ap/afp/reuter/ - egy hararei bíróság szerdán a Joshua Nkomo ZAPU nevű ellenzéki pártjának hét perbe fogott katonai és politikai vezetője közül hatot felmentett. a rendőrség röviddel a bíróság felmentő ítélete után azonban ismét őrizetbe vette, és harminc napi elzárásra ítélte őket.

a ZAPU hét vezetőjét fegyverrejtegetéssel vádolták, de a vádat végül is csak egyikük ellen tudták bizonyítani. Dumiso Dabengwa, aki a függetlenségi harcokban a ZAPU gerillaegységeinek élén állt, 3 évi kényszermunkára ítélték. a ZAPU volt katonai vezetőit a múlt évben tartóztatták le, és akkor hazaárulással vádolták őket. ezt a vádat már márciusban elejtették és csak az illegális fegyvertárolás vádját tartották meg.

de

harareban csütörtökön kivégeztek két francia zsoldost egy kávéház német származású tulajdonosának meggyilkolásáért - jelentette be a zimbabwei igazságügyi minisztérium. a függetlenség előtt a rhodesiai hadseregben szolgáló két zsoldost a múlt évben ítélték kötélt általi halálra az 1981-ben elkövetett rablógyilkosságért. zimbabwében az 1980 áprilisában elnyert függetlenség óta eddig mindössze két kivégzés volt. a múlt évben két fekete bőrű zimbabwei állampolgárt végeztek ki. gyilkosság miatt ítélték őket halálra.

to ku fn

15.59 280483 1359

--

sk0043 4 300 mtik1045

szejm - előterjesztés /2.rész/

kaminski szólt a terv megvalósítását elősegítő hitel- és adópolitika kialakításáról, s arról, hogy törekedni kell a költségvetési dotációk korlátozására, illetve fokozatos megszüntetésére. ha e célokat sikerül elérni, akkor lehetővé válik, hogy 1981-re már valamelyest növekedjen a dolgozók reáljövedelme. hangsúlyozta, hogy az ország a jelenlegi körülmények között képes e célok elérésére.

az infláció-ellenes és a takarékosági kormányprogramokról szólva elmondta, hogy a bennük szereplő fő feladatokkal a a szejm-bizottságok és a társadalmi gazdasági tanács tagjai egyetértettek. egyes részletek kérdésében azonban, főként az infláció-ellenes programmal kapcsolatban bíráló észrevételek hangzottak el. ezért azt indítványozta, hogy a szejm fogadjon el határozatot a két program alapjában helyes, irányadó jellegéről, azt is rögzítse viszont, hogy a két dokumentumot nyitott, további tökéletesítést igénylő programnak tekintik.

kn/dj ki
16.01 280483 0995

de

--

sk0044 4 230 mtik1046

kina - mesterséges megtermékenyítés

peking, 1983. április 28. /mti-uj-kina/ - kínában most először született két olyan gyermek, akinek édesanyját mesterségesen megtermékenyítették meg - jelentette az uj-kina hírügynökség. a mélyhűtött spermával történt mesterséges megtermékenyítést a hunan tartományi orvostudományi egyetemen végezték. két asszony szülhetett így gyermeket; az egyik 3100 grammos kislány, a másik 3400 grammos kisfiú. mindkét gyermek egészséges.

az orvosi egyetem összesen öt asszonyon kísérletezett a mélyhűtve tárolt spermával történt mesterséges megtermékenyítéssel. hármuknál sikerült a kísérlet: az említett két asszonynál és egy harmadiknál, aki terhességének hatodik hónapjában van.

a kísérletet végző orvosok közlése szerint a mínusz 196 celsius fokra lehűtött hímivarsejtek 10-20 évig is életképesek maradnak. az egyetem: egy spermabank létrehozását vette tervbe.

jóllehet kínában határozottan törekednek a népszaporulat ütemének fékezésére, az egészségi okokból gyermektelen maradt családokon segíteni próbálnak.

... pf ku fn

16.05 280483 1085

--

sk0045 4 300 mtik1048

reagan - visszhang 3.

washington, 1983. április 28. /mti/ - victor tinoco nicaraguai külügyminiszter-helyettes csütörtökön az abc televízióban kommentálta reagan elnök közép-amerikai tárgyú kongresszusi beszédét. rámutatott: nicaragua nem kevesebb, mint 14 alkalommal javasolt magasszintű tárgyalásokat az egyesült államok kormányával, legutóbb éppen a napokban. ezekre a javaslatokra washington rendre elutasító választ ad.

a nicaraguai külügyminiszter-helyettes a braziliában feltartóztatott fegyverszállítmányokra vonatkozóan megállapította: minden kormánynak joga van ahhoz, hogy védekezzen a külső fenyegetés ellen. nicaraguában jelenleg ötezer somozista harcol amerikai segítséggel a kormány ellen.

Al

az abc televíziós hálózat sztanyiszlav menysikovot, az ismert szovjet kommentátorát is megszólaltatta szerdán este az elnök kongresszusi beszédéről. a tekintélyes szovjet politikai megfigyelő rámutatott: reagan elnök minden burkolt és nyílt vádaskodása ellenére tény, hogy a szovjetunióknak nincsenek rakétafegyverei, vagy harci repülőgépei közép-amerika térségében, amelyek fenyegethetnék az egyesült államok biztonságát. ellentétben az amerikai sajtó állításaival, a szovjet kormány részéről semmiféle fenyegetés sem hangzott el ilyen vonatkozásban.

„azt mondtuk, hogy abban az esetben, ha az egyesült államoknak továbbra is szándéka közepes hatótávolságú rakétáit nyugat-európába telepíteni, kénytelenek leszünk ellenintézkedéseket tenni, amelyek érintik az egyesült államok területét, - jelentette ki menysikov, megismételve, hogy ez esetben sem nicaragua területén való telepítésről van szó.

... br/jp ki

16.26 280483 1652

--

sk0046 4 230 mtik1049

afgán évforduló

kabul, 1983. április 28. /taszsz/ - az afgán forradalom győzelmének 5. évfordulója alkalmából csütörtökön koszorúzási ünnepséget tartottak. a forradalom hőseinek emléket állító szoborcsoport talapzatára elhelyezték a megemlékezés virágait az afgán párt vezetői, valamint az évfordulós ünnepségekre kabulba érkezett külföldi delegációk.

ugyancsak csütörtökön az évforduló tiszteletére az afgán fővárosban fogadást tartottak, amelyen részt vett babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke és más afgán vezetők, valamint a külföldi vendégek.

a fogadáson megjelenteket az afgán párt vezetője köszöntötte. saraf rasidov, az üzbég kp kb első titkára, az szkpb kb póttagja a szovjetunió szilárd támogatásáról biztosította az afgán népet az áprilisi forradalom céljainak megvalósításra irányuló erőfeszítéseiben.

... ág ai fn

16.43 280483 0953

Al

sk0047 4 230 mtik1050

reagan-beszéd - taszsz

moszkva, 1983. április 28. /mti/ - reagan elnök szerdai, nagy propagandával előkészített beszéde semmiféle meglepetést sem tartalmazott: csupán azért volt szükség rá, hogy felkészítse az amerikai közvéleményt azokra az újabb kalandokra, amelyekbe az egyesült államok közép-amerikában bocsátkozni szándékozik, s amelyeknek terveit kétségkívül már készítik a cia és a pentagon munkatársai - erre mutat rá az elnök beszédével kapcsolatos csütörtöki kommentárjában a taszsz szovjet hírügynökség.

reagan beszéde azt bizonyítja - állapítja meg a kommentár -, hogy amerika vezető körei semmiféle tanulságot nem vontak le a közelmúlt történelméből, s a történelem visszafordítására irányuló törekvéseikben ismét a durva erőszakra teszik a hangsúlyt.

reagan „az amerikai országok nemzetbiztonságát fenyegető,, fejleménynek tekinti a kubai forradalom győzelmét, a nicaraguai véres somoza-rezim bukását, a salvadori nép felkelését, s a térség többi országai hazafiainak megmozdulásait. e mozgalmak célja az elnök szerint az, hogy destabilizálják a térséget, s mindezt - mint mondotta - „hivatásos partizánok,, idézik elő, akik ugyanazt a filozófiát vallják, amely már gyökeret eresztett „nicaraguában, kubában és a szovjetunióban,,.

a tényleges helyzet azonban az, hogy nem nicaragua és kuba, hanem maga az egyesült államok kergette imperialista kiszipolyozó politikájával a végső elkeseredésbe a közép-amerikai országok tömegeit, nem hagyva nekik más választást a fegyveres felkelésen kívül - állapítja meg a taszsz kommentárja. most az egyesült államok igyekszik eloltani a forradalmi lángot, s képmutató módon az elnök arról beszél, hogy feltétlenül „segítséget,, kell nyújtani közép-amerika népeinek.

valójában azonban arról van szó, hogy katonai segílyt akar adni az egyesült államok legfontosabb szövetségeseinek, például a salvadori és a hondurasi vezetésnek, egyszóval azoknak, akikre washington leginkább számíthat a nemzeti-felszabadító mozgalmak elnyomásában. a pénz és a segílyek arra kellene, hogy megerősítsék a rendőri elnyomó szerveket a térségnek az „amerikai demokrácia,, felé orientálódó országaiban.

a beszédet megelőző hírverésre, s magára a beszédre azért volt szükség - idézi végezetül a taszsz a the new york times című amerikai lapot -, hogy felkészítse a közvéleményt washington újabb közép-amerikai kalandjaira, s erre a célra pénzt huzzon ki az adófizető amerikai állampolgárok zsebéből.

hj/jp ki

16.43 280483 2495

sk0048 4 230 mtik1051

jkszb kb - markovics 2.

belgrád, 1983. április 28. /mti/ - a gazdasági téren adódó feladatokról markovics összegezően kijelentette: a jkszb-nek és a többi társadalmi erőnek most azon kell munkálkodnia, hogy még nagyobb méreteket öltsenek a kedvező változások egyeztetni kell a köztársaságok és a tartományok fejlesztési terveit, mert több vonatkozásban eltérnek egymástól. a föderációban is még számos kérdés megoldásra vár, össze kell hangolni a társult munka, a köztársaságok és tartományok érdekeit.

a központi bizottság elé terjesztett vitaindító feladatként szabta meg annak a kérdésnek a megválaszolását, amelyet az elnökség tagja így tett fel: miért nem sikerült a kiterjedt társadalmi akció és a megannyi gazdaságpolitikai intézkedés ellenére sem végrehajtani a gyökeres változást, elhárítani a fejlődést gátló akadályokat, magasabb szintre emelni az öngazgatási viszonyokat. „tisztába kell jönnünk azzal, hogy ennek milyen objektív és szubjektív okai vannak, mennyi ebben az eszmei ingadozás és az ellenállás,, - mondotta markovics.

kd/th ki

16.52 280483 1080

-.-

sk0049 4 230 mtik1053

argentina - közép-amerika

havanna, 1983. április 28. /mti/ - argentina támogatja a közép-amerikai válság politikai rendezését szolgáló latin-amerikai diplomáciai erőfeszítéseket. juan aguirre lanari argentin külügyminiszter a múlt héten levélben biztosította panamai kollégáját arról, hogy argentina csatlakozik az ugynevezett contadorai csoport által kidolgozott elvekhez.

a külügyminiszter levelének részleteit szerdán ismertette az argentin sajtó. ez változást jelent buenos aires közép-amerikai politikájában - állapítja meg az argentin állásfoglalást kommentáló írások. 1982. elején éppen az szolgálta alapul az akkori amerikai-argentin közeledéshez, hogy a dél-amerikai ország vezetői még arra is készek voltak, hogy washington kérésére csapatokat küldjenek salvadorba.

tu

a falklandi háboruban elszenvedett vereség, az egyesült államok ezzel kapcsolatban tanúsított magatartása és a latin-amerikai országok argentinát támogató szolidaritása készítette a buenos airesi kormányt arra, hogy felülvizsgálja a térséghez fűződő kapcsolatait. argentina csatlakozása a contadorai csoport által kidolgozott elvekhez két alapvető kérdésben jelent változást: egyrészt buenos aires is egyetért azzal, hogy a mostani közép-amerikai válságot nem a hagyományos módon, az amerikai államok szervezetében kell megoldani, másrészt elfogadja azt az elvet, hogy a latin-amerikai problémákat maguknak a latin-amerikai országoknak kell rendezniük, az egyesült államok nélkül.

... go/th ki

17.18 280483 1499

--

sk0050 4 230 mtik1054

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás mtik1045-re

mai mtik1045. számú /szejm - előterjesztés 2. című/ hírünk 1. bekezdésének 5. sorában az évszám helyesen:

1 9 8 5 !

kn-tu

17.33 280483 0202

--

sk0051 4 230 mtik1055

vietnami csapatkivonás

hanoi, 1983. április 28. /taszsz/ - május másodikán megkezdődik a vietnami önkéntes erők következő kontingensének kivonása kambodzsából - jelentette csütörtökön a vna vietnami hírügynökség.

a kambodzsai népköztársaságból a vietnami néphadsereg cuu long elnevezésű hadtestje tér haza, amely egy gyalogos hadosztályból, és hat dandárból, illetve közvetlen alárendeltségű ezredből áll.

a csapatkivonásra a kambodzsai népköztársaság és a vietnami szocialista köztársaság ama nyilatkozatának megfelelően kerül sor, amelyet az indokinaai államok vezetőinek idén februárban vientianében tartott találkozásán adtak ki, illetve annak a határozatnak alapján, amelyet a kambodzsai, a vietnami és a laoszi külügyminiszter fogadott el áprilisban phnom penhben.

a csapatkontingens kivonása május folyamán befejeződik - közölte a vna.

ta hf mj

17.47 280483 0890

--

sk0052 4 230 mtik1056

frelimo - párt kongresszusa

maputo, 1983. április 28. /mti/ - a központi bizottság beszámolója feletti vitával folytatta munkáját csütörtökön maputóban a frelimo párt iv. kongresszusa. a vita során több küldött is hangoztatta: a kongresszusra olyan időpontban került sor, amikor mozambik súlyos gazdasági és társadalmi gondokkal küszködik. több felszólaló is felhívta a figyelmet az iparban és a mezőgazdaságban tapasztalható gyakori szervezatlensége, a termelés hatékonyságának hiányára, valamint a laza munkafegyelemre. a küldöttek sürgették, hogy a párt, a kormány hozzon megfelelő intézkedéseket az áruhiány miatt fellépő feketézés, csempészés, illetve korrupció megfékezésére.

a vita során szinte valamennyi felszólaló az ország jelenlegi legsúlyosabb gondjaként azoknak a dél-afrika által támogatott fegyveres bandáknak a tevékenységét jelölte meg, amelyek az ország számos tartományában működnek, veszélyeztetve a termelőmunkát, a szállítást és a távközlést.

tu

1983.04.28.

a kongresszus a vitát követően egyhangulag elfogadta a központi bizottság és az ellenőrző bizottság beszámolóját. ugyancsak egyhangu szavazással döntöttek a párt programjának, valamint szervezeti szabályzatának módosításáról.

a szerdai, éjszakába nyúló ülésen a külföldi vendégek között kapott szót robert mugabe zimbabwei miniszterelnök, a zanu-hf elnöke. mugabe felszólalásában országa szolidaritásáról és támogatásáról biztosította a frelimo-t, illetve a mozambiki népet, s kijelentette: a függetlenséget 1980-ban elnyert zimbabwe kormányzó pártja marxista-leninista párttá kíván válni.

a frelimo-párt kongresszus^{pénteken} a gazdasági és társadalmi direktiva-bizottság beszámolója feletti vitával folytatja munkáját.

nagy csaba/th ki

17.48 280483 1742

-.-

sk0053 4 230 mtik1058

rövid hírek

bulgária - magyar úrhajósok

szófia, 1983. április 28. /mti/ - a szófiai magyar nagykövetségen csütörtökön georgi ivanov ezredes, az első bolgár úrhajós társaságában fogadták farkas bertalant és magyarai bélát. a két magyar úrhajós az „interkozmosz” program földi erőforráskutatási csoportjának kilencedik ülésén vesz részt a bolgár fővárosban. az úrhajósok a magyar kolónia tagjai számára tartottak élménybeszámolót.

izrael - támadás

bejrut, 1983. április 28. /mti/ - az izraeli megszálló hadsereg négy katonája sebesült meg csütörtök délelőtti szidontól délre, egy időzített bomba felrobbanásakor. a szerkezetet a libanoni nemzeti ellenállás harcosai egy parkoló gépkocsiban helyezték el, s akkor robbantották, amikor az izraeli katonai jármű elhaladt a gépkocsi mellett.

tu

1983.04.28.

hu jao-pang - rené

peking, 1983. április 28. /mti/ - hu jao-pang, a kínai kommunista párt kb főtitkára csütörtökön pekingben fogadta albert rené-t, a seychelle-szigetek köztársaság elnökét.

naraszimha rao

colombo, 1983. április 28. /ips/taszsz/ - naraszimha rao indiai külügyminiszter csütörtökön befejezte háromnapos hivatalos látogatását sri lankában. rao előzőleg tárgyalta szahul hamid sri-lankai külügyminiszterrel és fogadta őt junius richard dzsajavardene köztársasági elnök.

ceausescu - kamal hasszan ali

bukarest, 1983. április 28. /mti/ - nicolae ceausescu, az rszk elnöke csütörtökön fogadta kamal hasszan ali egyiptomi miniszterelnök-helyettest és külügyminisztert, aki a román kormány meghívására szerdán este érkezett hivatalos látogatásra bukarestbe.

ék bz nc te to wa hf

18.06 280483 1643

-.-

sk0054 4 230 mtik1059

colombo - genscher

róma, 1983. április 28. /mti/ - a közel-keleti helyzet, a madridi konferencia, az iparilag fejlett tőkés országok williamsburgi értekezlete, a közös piac több kérdése volt a témája emilio colombo olasz és hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter csütörtöki megbeszélésének, amely egyben az olasz-nyugatnémet csúcstalálkozó hivatalos befejezését is jelentette.

olasz külügyminisztériumi forrásból származó tájékoztatás szerint colombo és genscher egyetértett abban, hogy a külföldi csapatok libanonból való azonnali kivonása „nékülözhetetlen előfeltétele”, a tárgyalások eredményes folytatásának.

genscher úgy nyilatkozott, hogy a jelenlegi szakaszban különösen fontos az arab országokkal fenntartott kapcsolat ápolása. az olasz külügyminisztérium tájékoztatásából az is kitűnik, hogy a két külügyminiszter támogatását fejezte ki george shultz amerikai külügyminiszter közel-keleti tárgyalásaival kapcsolatban.

tu

egyetértettek abban, hogy a semleges és el nem kötelezett országok dokumentuma „főbb vonalaiban”, alapot jelenthet a madridi konferencia további munkáihoz.

az olasz-nyugatnémet tárgyalás zárónapján helmut kohl kancellár assisibe látogatott, majd sandro pertini köztársasági elnökkel találkozott.

kir/jp ki

18.08 280483 1293

--

sk0055 4 230 mtik1060

reagan - visszhang 4.

bonn, 1983. április 28. /mti/ - az ellenzéki német szociáldemokrata párt vezetői csütörtökön határozottan elutasították az egyesült államoknak azt a közép-amerikai politikáját, amelyet ronald reagan elnök fogalmazott meg legutóbbi beszédében.

hans-jürgen wischnewski, az spd elnökségének tagja, annak a véleményének adott hangot, hogy a közép-amerikai konfliktusoknak nem a szocialista országok az okozói, hanem a térségben több évtizede folyó politikai, gazdasági és szociális kizsákmányolás. wischnewski felszólította az amerikai kormányt, hogy szüntesse be a jobboldali, salvadori kormány felfegyverzését, mivel az a feszültség kiéleződéséhez vezet és felelőtlennek, az egész térség számára veszélyesnek nevezte, hogy az egyesült államok segítséget nyújt a baloldali, nicaraguai kormány ellen irányuló katonai intervencióhoz.

washington, 1983. április 28. /mti/ - az nbc és a cbs televíziós állomások miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter véleményét kérték ki reagan szerda esti beszédéről. a külügyminiszter „kategórikus hazugságnak”, nevezte azt a módot, ahogyan reagan a „nicaragua részéről fenyegető katonai veszélyt”, leírta.

a miniszter szerint az egyesült államok „szisztematikusan visszautasította, hogy a tárgyalóasztalhoz üljön velünk”, nicaragua - mondta, nemcsak hogy tárgyalásokat folytat szomszédaival, de megnehtámadási szerződés megkötését is felajánlotta, amely magában foglalná azt a kötelezettséget, hogy a résztvevők nem támogatnak más országok kormányának megdöntésére törekvő fegyveres csoportokat.

Ju

madrid, 1983. április 28. /mti/ -, latin-amerika elutasítja a reagan javaslatokat. közép-amerikában csak az összes szembenálló politikai erők részvételével lehet a tárgyalásos békét elérni,, a többi között ezt tartalmazza a „találkozás a demokráciában,, című nemzetközi fórum résztvevőinek csütörtök délutáni nyilatkozata. a spanyol fővárosban két napja tartó politikai tanácskozáson 21 latin-amerikai ország neves képviselői vesznek részt, köztük gabriel garcia marquez nobel-díjas író, carlos andrés pérez, volt venezuelai, daniel oduber volt costa rica-i elnök.

a neves politikusok, közéleti személyiségek nyilatkozatukban hangsúlyozták: „a közép-amerikai konfliktus nemzetközivé tétele mögött az a szándék húzódik meg, hogy washington elterelje a figyelmet az amerikai beavatkozásról, s hogy tovább növelje hegemonisztikus befolyását a térségben.,,

cancun /mexico/, 1983. április 18. /mti/ - joao figueiredo brazil elnök, aki jelenleg mexicóban tartózkodik, újságíróknak adott nyilatkozatában elutasította reagan kijelentését arról, hogy nicaragua fenyegetné az egyesült államok biztonságát.

fkj-br-ky-ki/jp-th ki
18.26 280483 2731

--

sk0056 4 300 mtik1061

szikh törvénysértők

uj delhi, 1983. április 28. /ap/ - az indiai kormány csütörtökön egyhetes határidőt adott a fővárostól 400 kilométerre északnyugatra lévő amritsarban élő szikheknek arra, hogy kiadják a hatóságoknak az egyik szakadár szervezet vezetőjét és néhány törvényszegőt, akik az amritsari arany templomban kerestek menedéket. ez a szentély a szikh nemzeti kisebbség legfontosabb imaháza.

prakas csand szeti belügyminiszter a parlament ülésén közölte, hogy a határidőről hivatalosan is értesítették a templom előljáróságát. közölték velük, hogy ha nem engedelmessé válnak, „megfelelő intézkedésre”, számíthatnak. a hatóságok mindenekelőtt annak a férfinak a kiadását kérik, aki a múlt héten a rendőrség megállapítása szerint a templom bejáratánál lelőtt egy rendőrfelügyelőt és egy járőrelőt. a hatóságok tudomása szerint más törvényszegők is tartózkodnak a templomban, köztük a „khalisztán,, elnevezésű, szakadár szikh szervezet egyik vezetője. ezek kiadását is követelik - közölte a belügyminiszter.

Ju

szeti nem részletezte milyen intézkedések következnek, ismeretes viszont az indiai kormánynak az az álláspontja, hogy ha a templomba menekült személyek tevékenysége a nemzetbiztonságot és a nemzeti egységet sérti, akkor a rendőrségnek joga van belépni bármilyen szent helyre. a hatóságok eddig még nem éltek ezzel a lehetőséggel.

sg hf mj

18.27 280483 1380

-.-

sk0057 4 230 mtik1062

namibia - konferencia

párizs, 1983. április 28. /mti/ - a párizsban üléselő nemzetközi namibia-konferencia csütörtöki ülésén flavio bravo pardo, a kubai delegáció vezetője hangsúlyozta: dél-afrika képtelen lenne ellenállni a nemzetközi nyomásnak, az imperialista hatalmak cinkossága és támogatása nélkül. azok, akik képmutató módon az emberi jogok bajnokainak tüntetik fel magukat, szembehelyezkednek a nemzetközi közösségnek azzal az akaratával, hogy véget vessenek a gyűlöletes faji elkülönítés rendszerének dél-afrikában s véget vessenek namibia megszállásának és a front-országok elleni dél-afrikai támadásoknak.

azzal kapcsolatban, hogy az egyesült államok kapcsolatot akar létesíteni namibia függetlensége és a kubai csapatoknak angolából való kivonása között, a kubai delegátus emlékeztetett: országa és angola már megállapodott abban, hogy tárgyalni fognak a kubai csapatoknak angolából való fokozatos kivonásáról, mielőtt namibia elnyeri függetlenségét, valamennyi dél-afrikai katonai erőt kivonnak namibiából s beszüntetik az angola elleni támadásokat.

sam nujoma, a namibiai felszabadító mozgalom, a swapo elnöke, csütörtökön tartott sajtóértekezletén kijelentette: az öt nyugati ország képviselőiből álló ugynevezett kapcsolatfenntartási csoport, /amelyet annak idején azért hoztak létre, hogy jószolgálatával elősegítse a tárgyalások utján való rendezést/ elvesztette létjogosultságát, mert bebizonyosodott, hogy tevékenységével csak árt a namibiai nép érdekeinek. nujoma hangsúlyozta: az ensz biztonsági tanácsának kell vállalnia a felelősséget azért, hogy namibia elnyerhesse függetlenségét.

lu

kijelentette: a swapo kész közvetlen tárgyalásokat folytatni a pretóriai kormánnyal, de dél-afrikát kényszeríteni kell az ensz namibiai rendezési tervének elfogadására.

ds/th ki

18.30 280483 1826

-.-

sk0058 4 230 mtik1064

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

nszk-szu

bonn, 1983. április 28. /mti/ - wolfgang mischnick, a német szabaddemokrata párt /fdp/ parlamenti frakciójának elnöke és vlagyimir szemjonov, a szovjetunió nszk-beli nagykövete csütörtökön egyórás megbeszélést folytatott bonnban.

a találkozón mischnick biztosította a szovjet diplomatát, hogy a nyugatnémet külpolitika eddigi alapelvei változatlanul érvényesek. az fdp nagy súlyt helyez arra, hogy ez a politika hosszú távon kiszámítható legyen - mondta mischnick.

az eltérő felfogások ellenére mindkét fél egyetértett abban, hogy a nemzetközi együttműködésben való előrelépés szempontjából rendkívül fontos a genfi tárgyalások és a madridi konferencia eredményes befejezése.

mischnick megerősítette, hogy genf eredménytelensége esetén végrehajtják az amerikai rakéták nszk-beli telepítését.

fkj/jp ki

18.31 280483 0953

th

-.-

sk0059 4 230 mtik1065

vsz-tanács - ceausescu

bukarest, 1983. április 28. /mti/ - nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, az rszk elnöke, az rszk fegyveres erőinek főparancsnoka csütörtökön fogadta a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői katonai tanácsának tagjait. a találkozón részt vett ion coman, az rkp kb pvb tagja, a kb titkára és constantin olteanu vezéreztetés, az rkp kb pvb tagja, nemzetvédelmi miniszter. a találkozó meleg, elvtársi légkörben ment végbe.

wa/th ki

18.49 280483 0487

--

sk0060 4 230 mtik1066

rövid hírek

az izlandi kormány lemondása

reykjavik, 1983. április 28. /upi/reuter/ - gunnar thoroddsen izlandi kormányfő csütörtökön benyújtotta kormánya lemondását vigdis finnboadottir elnöknek. a thoroddsen vezette koalíciós kormány pártjai - a népi szövetség, a haladó párt és a függetlenségi párt - a múlt heti választásokon összességükben elvesztették parlamenti többségüket. a konzervatív függetlenségi párt viszont megerősödött, egymaga 23 helyet szerzett meg a 60 fős törvényhozásban, s ezért az államfő várhatóan vezetőjét, geir hallgrimssont kéri fel az új kormányösszeállítására.

görög kórházi sztrájk

athén, 1983. április 28. /afp/ - az athéni és pireuszi kórházak orvosai csütörtökön, e héten immár másodszor sztrájkba léptek. a 48 órás munkabeszüntetéssel amiatt tiltakoznak, hogy a kormány szerintük tulságosan lassan vezeti be a tavaly kidolgozott egészségügyi reformot. az orvosok egyuttal jobb munkakörülményeket követelnek.

tw

sztrájk triesztben

róma, 1983. április 28. /taszsz/ - egynapos általános sztrájk bénította meg az egyik legnagyobb olasz kikötőváros, trieszt életét csütörtökön. a munkabeszüntetést a dolgozók a három legfontosabb olasz szakszervezet - a cgil, a cisl és az uil - közös helyi szervezetének felhívása nyomán határozták el.

ta hf mj

19.07 280483 1334

--

sk0061 4 230 mtik1067

teng - egyesült államok

peking, 1983. április 28. /mti/ - a reagan-kormányzat, úgy tűnik, arra a „filozófiára”, építi politikáját, hogy kíná nagyobb hasznót akar húzni a kínai-amerikai viszonyból, mint amennyire az egyesült államok tehet szert. ha az amerikai kormány továbbra is ezt a felfogást fogja követni, „nehéz megjósolni, miként alakul a viszony”, az egyesült államok két kínai-politikát, vagy „másfél”, kínai-politikát követ - jelentette ki teng hsziao-ping, a kkp központi tanácsadói bizottságának elnöke szakuraucsi volt japán külügyminiszter előtt csütörtökön pekingben.

a kínai politikus pekingi források szerint a kínai-amerikai viszony alapvető problémájának azt nevezte a megbeszélésen, hogy bizalom alkotja-e a kapcsolatok alapjait, avagy sem. kína erőfeszítéseket tesz a kapcsolatok javítására, de „a problémák megoldásához egy fél nem elegendő”,.

szakuraucsi csütörtöki másik beszélgetőpartnere, csao ce-jiang miniszterelnök sürgette a williamsburgi csucsértekezletén részt vevő fejlett tőkés államok vezetőit, hogy szenteljének kellő figyelmet az a fejlődő országok és a fejlett tőkés országok közötti gazdasági párbeszédnek.

nc/jp ki

19.15 280483 1189

--

sk0062 4 230 mtik1068

szovjet turisták - vizum-megtagadás

moszkva, 1983. április 28. /taszsz/ - az amerikai hatóságok megtagadták a beutazási engedélyt a szovjet szakszervezeti főiskola tanáraiból és diákjaiból álló turista csoporttól - jelentette be csütörtökön moszkvai sajtóértekezletén a főiskola rektorhelyettese. megállapította, hogy a washingtoni külügyminisztérium lépése ellentétes a helsinki záróokmány vonatkozó ajánlásaival.

a sajtóértekezleten közölték, hogy amerikai egyetemek az elmúlt két évben kétszer hívták meg a szakszervezeti főiskola küldöttségét, hogy tegyen látogatást az egyesült államokban, ám a washingtoni hatóságok mindkét esetben megtagadták a vizumot.

ml hf mj

19.20 280483 0696

--

sk0063 4 230 mtik1069

rövid hírek

nigériai-libiai közös közlemény

lagos, 1983. április 28. /taszsz/ - nigéria és libia szükségesnek tartja az afrikai egységsszervezet megerősítését és sikraszáll azért, hogy minden előfeltétel nélkül rendezzék meg a szervezethez tartozó országok soronkövetkező csúcsertekezletét - a többi között ezt hangsúlyozza a lagosban csütörtökön aláírt közös nigériai-libiai közlemény. a közleményt moamer el-kadhafinak, a libiai forradalom vezetőjének nigériában tett hivatalos látogatása befejeztével tették közzé.

chile - május elseje

santiago de chile, 1983. április 28. /ips/ - a pinochet-kormány betiltotta május elseje nyilvános megünneplését. chilei szakszervezeti forrásokból származó közlés szerint a közös akció betiltása ellenére a szakszervezetek székházaikban külön-külön meg fognak emlékezni a munka ünnepéről, az egyik kisebb szervezet pedig gyűlést hirdetett meg santiago egyik terére. a dolgozók napja alkalmából a chilei egyház is tart hivatalos ünnepséget egy santiago-i katolikus kollégiumban.

tr

görög-török találkozó

strasbourg, 1983. április 28. /afp/ - zárt ajtók mögött találkozott csütörtökön a strasbourgi európa-palotában joannisz haralambopoulos görög és ilter türkmén török külügyminiszter. a nem hivatalos megbeszélésen a két ország közötti párbeszéd felvételének lehetőségeiről volt szó. ez volt a két külügyminiszter első kapcsolatfelvétele a tavaly októberben létrejött ottawai találkozó óta.

te to ml hf mj

19.41 280483 1487

--

sk0064 4 230 mtik1070

jkszb kb - vége

belgrád, 1983. április 28. /mti/ - mitja ribicsicsnek, a jkszb elnöksége elnökének zárszavával csütörtökön este befejezte munkáját a jkszb központi bizottságának ülése, amelyen az ország gazdasági helyzetét, a gazdaság megszilárdítását célzó erőfeszítésekből a kommunistákra háruló feladatokat elemezték.

kd/th ki

19.44 280483 0351

--

sk0065 4 230 mtik1071

szejm - záróanyag

varsó, 1983. április 28. /mti/ - a többórás vitában felszólaló képviselők az ország reális lehetőségeit mérlegelve helyesnek minősítették a hároméves terv fő célkitűzéseit, és többségükben egyetértettek a két kormányprogrammal kapcsolatos indítvánnyal.

janusz obodowski miniszterelnök-helyettes, a kormány mellett működő tervbizottság elnöke arról biztosította a képviselőket, hogy a kormány egységes véleménye szerint nem lehet visszafordulás a reformtól. obodowski hangsúlyozta, hogy a hároméves terv

tr

végrehajtásában kulcsfontosságú tényező a termelékenység fokozása, valamint a kgst-tagországokkal, mindenek előtt a szovjetunióval való együttműködés. a tervcélok elérésének - mondotta - nemzetközi jelentősége is van: a hároméves terv teljesítésével lengyelország nemcsak a szocialista közösségen belüli szilárd pozícióját szerezne vissza, hanem egyben méltó választ adna a reagan-féle embargó-politikára is.

néhány további felszólalás után a szejm egyhangulag elfogadta az 1985-ig szóló társadalmi-gazdasági tervet. ugyancsak egyhangulag határozatot fogadtak el az infláció-ellenes és a takarékosági kormányprogramokról, abban a szellemben, ahogyan azt az előterjesztő, kaminski javasolta.

kn/jp mj

20.19 280483 1263

--

sk0066 4 230 mtik1072

usa - kanada

washington, 1983. április 28. /mti/ - pierre elliot trudeau kanadai kormányfővel tárgyalt csütörtökön washingtonban reagan elnök. a megbeszélések tárgya a williamsburgi tőkés csucsértekezlet előkészítése volt.

br/jp mj

20.42 280483 0253

--

mu

sk0067 4 230 mtik1073

rövid hírek

szovjet szakszervezet - spanyol munkásbizottságok

moszkva, 1983. április 28. /taszsz/ - a szovjet szakszervezetek központi tanácsának és a spanyol munkásbizottságok szakszervezeti szövetségének küldöttsége állást foglal a kétoldali kapcsolatok továbbfejlesztése és megszilárdítása mellett. ezt hangsúlyozza egyebek között az a közös közlemény, amelyet a spanyol szakszervezeti küldöttség szovjetunióban tett hivatalos látogatása befejeztével adtak ki moszkvában. a spanyol küldöttség marcelino camacho, a szakszervezeti szövetség főtitkára vezetésével tartózkodott moszkvában.

interparlamentáris unió

helsinki, 1983. április 28. /taszsz/ - az interparlamentáris unió /ipu/ tavaszi ülészakán csütörtökön helsinkiben befejezte munkáját a politikai, a nemzetközi biztonsági és leszerelési kérdésekkel foglalkozó bizottság. résztvevői megvitatták azokat az utakat és módszereket, amelyek révén a nemzetközi konfliktusok megoldásában, valamint a leszerelés és fegyverzetellenőrzés területén növekedhet az ensz szerepe. a bizottság által kidolgozott határozattervezetet jóváhagyásra az ipu tanácsának 132. ülészakája elé terjesztették.

hg hf mj

20.49 280483 1190

--

sk0068 4 230 mtik1074

shultz-libanon 2

bejrut, 1983. április 28. /mti/ - george shultz amerikai külügyminiszter amin gemajel elnökkel és más libanoni vezetőkkel folytatott bejruti tárgyalásait követően csütörtök este megérkezett izraelbe. shultz péntek délelőtt tájékoztatja menahem begin miniszterelnököt az izraeli csapatkivonási feltételekkel kapcsolatos libanoni álláspontokról. az amerikai külügyminisztert szombaton visszavárják bejrutba.

tu

elie szalem libanoni külügyminiszter a shultz-cal folytatott tárgyalásokat követően kijelentette, hogy kormánya nem ír alá olyan békeegyezményt vagy más megállapodást izraellel, amely veszélyeztetné a szíriával kialakított hagyományos kapcsolatokat. hasonlóképpen elveti a kereskedelmi egyezményre vonatkozó izraeli követelést, mert annak elfogadása a libanon szempontjából létfontosságú arab kereskedelmi kapcsolatok megszakítását vonná maga után.

szalem öt pontban jelölte meg az izraeli-libanoni megállapodást akadályozó nézeteltéréseket. ezek egyike a dezertőr haddad őrnagy jövőbeni dél-libanoni szerepét érinti, egy másik a libanon szuverenitását sértő izraeli-libanoni katonai vegyesjárőrök szervezésére vonatkozik.

bz/jp hf

20.54 280483 1187

..-

sk0069 4 230 mtik1075

fanfani - szenátusi beszéd

róma, 1983. április 28. /mti/ - amintore fanfani olasz miniszterelnök méltóan kíván távozni, ezért azt javasolta, hogy a parlament tegye mérlegre kormányának négyhónapos tevékenységét.

a szenátusban tartott csütörtök esti beszédében elismerte, hogy a kabinet az utóbbi időben nehézségek közepette végezte munkáját, mindazonáltal a kormány egész tevékenységét a miniszterelnök pozitívnak ítélte. arra hivatkozott, hogy eredményes harcot vívott az infláció ellen, a kabinet közreműködésével jött létre a munkaadók és a szakszervezetek közötti januári egyezmény.

tíz pontban összegzett beszédét azzal zárta, hogy véleménykimondásra szólította fel mindazokat, akik decemberben bizalmat szavaztak a kormánynak.

a tapasztalt politikus csütörtök esti helyzetelemzésével beismerte a kormányválságot. a szocialista párt főtitkárának múlt pénteki bejelentése óta - amikor bettino craxi közölte, hogy megvonja pártjának támogatását a parlamenttől - lényegében eljárási kérdéssé vált, hogy mikor távozik fanfani.

tu

az olasz köztársaság 43. kabinetjének elmúlt napjait a sikertelenség tette emlékezetessé. a statisztikai hivatal adatai szerint ismét emelkedett az infláció: a 16,4 százalékos mutatót már úgy tekintik, hogy az 1983-ra kitűzött 13 százalék elérése reménytelen, s ez egyben fanfani gazdasági terveinek csődjét is jelenti.

a koalíció felbomlásának biztos jele volt, hogy a parlament utolsó ülésén kisebbségben maradt a kormány. a déli országrész fejlesztésével foglalkozó intézmény működésével kapcsolatban beterjesztett törvényjavaslatnál leszavazták a kabinetet, de mint kiderült, nem is a szocialisták szavazatainak a hiánya, hanem néhány kereszténydemokrata képviselőnek az ellenzék mellett leadott szavazata volt a döntő. rómban arra számítanak, hogy sandro pertini még a hét elején felosztatja a parlamentet, és ezt követően döntenek a választás ma még vitatott időpontjáról.

kir/jp mj

21.02 280483 1970

..-

sk0070 1 230 mtik1076

ha:ber - bra:utigam

berlin, 1983. április 28. /adn/ - berlinben csütörtökön közölték, hogy hans otto bra:utigam az nszk ndk-beli állandó képviselőinek vezetője, találkozott herbert ha:berrel, a nszép központi bizottságának tagjával. a felek megvitatták az ndk és az nszk viszonyának több kérdését.

az adn hírügynökség jelentése szerint a megbeszélésen herbert ha:ber közölte az nszk képviselőlet vezetőjével, hogy erich honecker, a nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke nem fogadhatja el az nszk kancellárjának bonnba szóló meghívását. kifejtette, hogy a látogatásra a két német állam viszonyában, az nszk által kialakított és különféle sajtókommentárokban is tükrözött helyzet miatt nem kerül sor

kf sr mj

21.30 280483 0745

tu

..-

kül

- 57/a -

1983.04.28.

sk0074 1 230 mtik1081

németh károly - kapitonov

moszkva, 1983, április 28. /mti/ - csütörtökön moszkvában találkozót zajlott le Ivan Kapitonov, az SZKP KB titkára és Németh Károly, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára között.

a találkozóra szívélyes, elvtársi légkörben került sor.

mj

21.50 280483 0321

Tu

--

kül

- 58 -

1983.04.28.

sk0071 4 800 mtik1078

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1983. április 28. /mti/

sk0001 lengyel tiltakozás
sk0002 a szerkesztőségek figyelmébe!
mtik1060. számú embargót feloldjuk
sk0003 japán belpolitika
sk0004 usa - közép-amerika /1. rész/
sk0005 usa - közép-amerika /2. rész/
sk0006 usa - közép-amerika /3. rész/
sk0007 mitterrand-interjúk
sk0008 kuba - május 1.
sk0009 szakuraucsi-csao-teng
sk0010 madridi - kampelman
sk0011 thaiföld
sk0012 jkp - május 1.
sk0013 kohl - fanfani
sk0014 rövid hírek:
havana: kodály emlékplakett
quito: földcsuszamlás
tokió: erdőtüzek japánban
róma: pisai ferde torony

sk0015 közel-kelet
sk0016 pravda-kommentár
sk0017 brazilia - mexikó
sk0018 shultz
sk0019 cumhal - koalíciós javaslat
sk0020 jkszb
sk0021 szejm - kezdés
sk0022 dolgozó kollektívák - pravda
sk0023 osztrák belpolitika
sk0024 francia belpolitika /1. rész/
sk0025 francia belpolitika /2. rész/
sk0026 jugoszláv-belga közlemény
sk0027 japán-nyugat-európa
sk0028 francia állami szektor
sk0029 craxi-interjú
sk0030 reagan-beszéd - latin-amerikai visszhang
jp/mj

21.32 280483 1185

Tu

--

sk0072 4 800 mtik1079

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0031-sk0058-ig

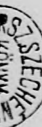
- sk0031 cannes - program
 sk0032 reagan-beszéd - amerikai visszhang
 sk0033 jksz-kb - markovics
 sk0034 shultz - Libanon /1.rész/
 sk0035 shultz - Libanon /2.rész/
 sk0036 rövid hírek:
 varsó: illegális nyomdák
 ottawa: kanadai népszámlálás
 krefeld: pénzhamisítók
- sk0037 puccsisták ítélete
 sk0038 pozsgay imre látogatása laoszbán
 sk0039 békemozgalom
 sk0040 portugália - elutasító válasz
 sk0041 szejm 2. - előterjesztés /1.rész/
 sk0042 zimbabwe
 sk0043 szejm - előterjesztés /2.rész/
 sk0044 kína - mesterséges megtermékenyítés
 sk0045 reagan - visszhang 3.
 sk0046 afgán évforduló
 sk0047 reagan-beszéd - taszsz
 sk0048 jksz kb - markovics 2.
 sk0049 argentina - közép-amerika
 sk0050 a szerkesztőségek figyelmébe!
 javítás az mtik 1045-re
- sk0051 vietnami csapatkivonás
 sk0052 frelimo - párt kongresszusa
 sk0053 rövid hírek:
 szófia: bulgária - magyar úrhajósok
 bejrut: izrael-támadás
 peking: hu jao-pang - rené
 colombo: naraszimha rao
 bukarest: ceausescu - kamal hasszan ali
- sk0054 colombo - genscher
 sk0055 reagan - visszhang 4.
 sk0056 szikh törvénysértők
 sk0057 namibia - konferencia
 sk0058 nszk-szu
 kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

jp/mj

21.33

280483 1472

tn

sk0073 4 800 mtik1080

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0059-sk0073-ig

sk0059 vsz-tanács

sk0060 rövid hírek:

reykjavik: az izlandi kormány lemondása

athén: görög kórházi sztrájk

róma: sztrájk triesztben

sk0061 teng - egyesült államok

sk0062 szovjet turisták - vizum-megtagadás

sk0063 rövid hírek:

lagos: nigériai-libiai közös közlemény

santiago de chile: chile - május elseje

strasbourg: görög-török találkozó

sk0064 jkszb kb - vége

sk0065 szejm - záróanyag

sk0066 usa - kanada

sk0067 rövid hírek:

moszkva: szovjet szakszervezetek - spanyol munkásb.

helsinki: interparlamentáris unió

sk0068 shultz - libano 2.

sk0069 fanfani - szenátusi beszéd

sk0070 ha:ber - bra:utigam

74. Kapitov - Németh Károly

sk0071 tartalomjegyzék 1.

sk0072 tartalomjegyzék 2.

sk0073 tartalomjegyzék 3.

jp/mj

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber

szerkesztették: márkus gyula

heltai andrás

flesch istván

kis csaba

meruk józsef

21.35

280483 1215

tu

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 29.

küL

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

heti várható

a szerkesztőségek tájékoztatására!

budapest, 1983. április 29. /mti/

május 2., hétfő:

- mitterrand francia elnök nepálba utazik, 3-tól 7-ig pedig kínába látogat

- az ensz kuala lumpurban ázsiai konferenciát rendez a palesztin kérdésről /7-ig/

- az egészségügyi világszervezet megkezdi 36. közgyűlését /18-ig/

május 3., kedd:

- erich honecker vezetésével ndk párt- és állami delegáció érkezik moszkvába

- nyugat-európai munkügyi miniszterek konferenciája lesz párizsban /5-ig/

- felipe gonzález spanyol kormányfő kohl kancellár meghívására bomba és nyugat-berlinbe látogat /4-ig/

Nun